اے خُداوند اسی ایس رفاقت دے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں تے ایس استحقاق دے لئی پئی تُو ساڈے نال رہندا ایں تے ساڈے توں دستبردار نہیں ہُندا ایں۔ ساڈی مدد فرما پئی اسی تیرا حیاتی بخش پیغام سُن تے سمجھ سکئیے۔ ساڈی ساریاں دی مدد تے حفاظت کر تاں پئی اسی اِک دوجے دی نجات دا وسیلہ بنئیے تے ساڈی باہمی محبت تیرے ناں دے وسیلے دے نال وہددی جاوئے ۔ اسی تیریاں برکتاں دے لئی تیرا بہت شُکر ادا کردے آں۔ منت کردے آں پئی اج دے سارے سبق دے وچ تُو ساڈی مدد کرنا۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے پیٹے اپنے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال منگدے آں، آمین۔

اعمال دی کتاب دا نواں باب بہت ای اہم اے تے ایہدے وچ ساؤل دی تبدیلی دا بیان ویکھن نوں مِلدا اے۔ کیوں جے او پہلاں کلیسیا دا ستاون والا سی تے ایس باب دے وچ خُدا نے اوہدی حیاتی نوں بدل کے رکھ دِتا سی۔ ہر روز کلیسیا دے وچ نوئے ایماندار شامل ہُندے جاندے پئے سن تے لوکی یسوع مسیح نوں قبول کردے پئے سن۔ ایتھوں تیکر پئی نویاں ایمانداراں دیاں ضرورتاں دا وی خیال رکھیا جاندا سی۔ اوہناں دیاں مُشکلاں دے وچ دوجے ایماندار اوہناں دا خیال رکھدے سن۔

اعمال دی کتاب دے ۶ویں تے ۷ویں باب دے وچ کلیسیا نوں بیرونی مسئلیاں دا سامنا ہون لگیا سی۔ ایہدے توں پچھلے حصے دے وچ حننیاہ تے سفیرہ دا واقعہ ویکھن نوں مِلدا اے جدوں کلیسیا دے وچ ریلیف فنڈ تقسیم کرن دے لئی ۷ نیک نام بندیاں نوں چُنیا گیا سی۔ لوکی اپنیاں جائیداداں نوں لیا کے

رسولاں دیاں پیراں دے وچ رکھ دیندے سن۔ تے اوتھے ساریاں لوکاں دے وچ اوہناں دیاں ضرورتاں دے مُطابق ونڈ دِتا جاندا سی۔

کلیسیا دی باقاعدہ بُنیاد دا آغاز تے عیدِ پینتیکوست دے دن ای شروع ہو گیا سی۔ جدوں پطرس نے واعظ کیتا تے رسولاں دے اُتے پاک روح نازل ہو گیا سی۔ اِک ای دن دے وچ ۳ہزار لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کرلیا سی تے کلیسیا دے وچ شامل ہو گئے سن۔ او سارے رل کے خُوشی کردے سن تے خُداوند دی ستائش کردے سن۔ خُداوند یسوع مسیح دا ناں کلیسیا دے وچ عزت تے جلال پاوندا پیا سی۔ کلیسیا ہر روز خُداوند دے وچ ترقی کردی پئی سی تے مضبوط ہُندی جاندی پئی سی۔ ہر روز لوکی یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں خُدا دی تمجید کردے سن۔

جدوں کلیسیا ایذا رسانی دا شکار ہوئی تے زیادی تر یونانی مائل یہودی مسیحیاں نوں دُکھ اُٹھانا پیا سی۔ تے اوہناں لوکاں اُتے زیادہ ظُلم کیتا گیا سی جیہڑے یونانی مائل سن۔ ستفنس پہلا شہید سی جہنوں ایہہ الزام لگا کے قتل کر دِتا گیا سی پئی او ہیکل دے بارے ٹھیک نظریہ نہیں رکھدا اے۔ کیوں جے ایہہ یہودیاں دے لئی بہت ای اہم تھاں سی۔ اوہدے قتل دے ویلے ساؤل اوتھے موجود سی تے اوہدے قتل تے راضی سی۔ او مسیحیاں دے نال حسد کردا سی تے او اوہناں نوں مٹا دیون دا عزم رکھدا سی۔

او فریسی سی تے اوہنے یروشلیم توں ایس مہم نوں شروع کیتا سی۔ اوہنے گمی ایل دیاں پیراں دے وچ بیٹھ کے شریعت دی تعلیم نوں پایا سی۔

یہودی سردار کاہناں دی نظر دے وچ ستفنس دی تقریر اوہناں دی مذہبی ساکھ دے اُتے ضرب سی۔ جدوں پئی ستفنس اوس حقیقت نوں بیان کردا پیا سی جہدی بُنیاد پاک کلام دے وچوں مِلدی سی۔ یہودی سردار کاہن اوہناں گلاں نوں اپنے نقطہ نظر دے نال ویکھدے سن تے ایہناں گلاں نوں قبول کرن نوں بالکل وی تیار نہیں سن۔ ستفنس ہر اِک گل نوں نبیاں دیاں صحفیاں تے اقتباساں دے رائیں پیش کردا پیا سی۔ او جہناں نوں ایہہ گلاں بیان کردا پیا سی او ایہناں گلاں نوں سُنن نوں سی تیار نہیں سن سگوں اوہناں نے اوہنوں قتل کر دِتا سی۔ ساؤل ایہناں گلاں دے وچ خاصی دلچسپی رکھدا سی تے اوہنے مسیحیت دی ہر مُمکن مخالفت کیتی سی۔

اوہناں دناں دے وچ رومہ حکومت سی تے دمشق، مصر تے آسے پاسیاں دیاں لوکاں نوں عام اجازت ہُندی سی پئی او ایہناں علاقیاں دے ول نوں سفر کر سکدے سن۔ تے او مُستقل طور تے رہن دے بارے وی سوچ سکدے سن۔ رومی حُکمراناں دی ایہہ پالیسی سی پئی او یہودیہ نوں سیاسی اعتبار دے نال مُستحکم کرن تے ایہدے نال نال رومی حکومت نوں فروغ مِلے۔ رومی حکومت دے ولوں یروشلیم دیاں لوکاں نوں آزادی سی پئی او دوجیاں لوکاں دے نال کاروباری میل جول رکھن تے ایہدا مقصد رومی

حکومت نوں مضبوط کرنا سی۔ ایہدا اِک دوجا مقصد عوام نوں اِک دوجے دے کول لیانا سی تے معشیت نوں وی فروغ دینا سی۔ دمشق دے وچ آزادی دے نال آنا جانا وی ایس ای سلسلے دی اِک کڑی سی۔ کیوں جے رومی سلطنت ایس گل دی لئی کوشش کردی پئی سی ایہناں دے ماتحت ساریاں علاقیاں دے اِک دوجے دے نال کاروباری تعلُق بہتر ہون۔

ایس ایذارسانی دا شکار ہون والیاں ساریاں لوکاں نوں حکومتی اعتبار دے نال کوئی روک ٹوک نہیں سی پئی او دوبارہ یروشلیم دے وچ داخل ہوسکن۔ اوہناں دے اُتے حکومت دے ولوں ایویں دا کوئی اعتراض نہیں سی۔ او فلسطین تے آسے پاسے دیاں ساریاں علاقیاں یروشلیم تے یہودیہ دے وچ آزادی دے نال آجا سکدے سن۔

دمشق اِک وسیع علاقہ سی تے دکپلس سمیت سچ علاقے دمشق دے وچ شامل سن۔ جیہڑے باہجوں اپنی اپنی پچھان دے نال وکھرے ہو گئے سن۔ دمشق سیاسی اعتبار دے نال وی مضبوط شہر سی تے کاروباری اعتبار دے نال وی جانیا پچھانیا جاندا سی۔ دمشق دے وچ وی بہت سارے یہودی رہندے سن۔ رومی حکومت دی مردم شُماری دے مُطابق ۱۸ ہزار ہودی دمشق دے وچ رہندے سن۔ یروشلیم دے وچ ۸ سو توں ۱۲سو تیکر مسیحیاں نوں ایذارسانی دے وچ قتل کر دِتا گیا سی۔

دمشق دے وچ یہودی بہت زیادہ تعداد دے وچ رہندے سن تے او اپنیاں روایتاں دے بڑے پابند سن۔ اوہناں نوں مذہبی اعتبار پُوری آزادی حاصل سی۔ اوس ویلے بہت سارے مشہور شہر رومی شلطنت دے ماتحت سن۔ ایس لئی دمشق، دکپلس تے گلیل دے وچ یہودیاں نوں آون جاون توں کوئی روک ٹوک نہیں سی۔ دمشق اِک چنگا شہر سی تے ایہدے یہودیاں دے نال بہت چنگے تعلُقات سن۔ اوہناں دے وچکار کسے قسم دی کوئی کشیدگی نہیں پائی جاندی سی۔ ایس شر دے وچ داخل ہون دے لئی کسے قسم دا کوئی محصول نہیں لیا جاندا سی۔

ساؤل جہدے بارے دے وچ اسی پہلاں وی ویکھیا اے اوہ دمشق ول نوں رُخ کردا اے۔ اوہنوں ایس گل دا غُصہ سی پئی بہت ساریاں لوکاں نے دمشق دے وچ مسیحیت نوں قبول کر لیا سی۔ تے او اوتھے جا کے اوہناں نوں بنھ یروشلیم دے وچ سردار کاہناں دے سامنے پیش کرنا چاہندا سی۔ ایتھے عبرانی مائل یہودی رہندے سن۔

ایتھے بہت سارے یونانی بولن والے لوکی وی رہندے سن کیوں جے ایہناں دے اُتے سکندرِ اعظم دی چھاپ ہوئی سی۔ تے ایہناں دناں دے وچ زیادہ تر ایتھے یونانی ای بولی جاندی سی۔ تے ساؤل بُزرگاں توں باقاعدہ اجازت لے کے مسیحیاں نوں ستاون دے لئی دمشق نوں گیا سی۔ پر جدوں اجے او راہ دے وچ ای سی تے خُداوند یسوع مسیح اوہدے اُتے ظاہر ہویا سی تے اوہدے یسوع مسیح دے وچکار گل

بات ہوئی سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے اوہنوں آکھیا سی پئی اے ساؤل اے ساؤل تُو مینوں کیوں ستاوندا ایں؟ خُداوند یسوع مسیح نے کلیسیا نوں اپنا بدن قرار دِتا اے۔ خُداوند یسوع مسیح جہنوں یہودیاں نے صلیب دے دِتا سی او جی اُٹھیا تے ستفنس دے قتل دے ویلے او خُدا باپ دے سجے پاسے کھلوتا ہویا سی۔ او اوہناں ساریاں دُکھاں دے نتیجے دے وچ جیہڑے اوہنے یسوع مسیح دے لئی سہے سن اوہدا استقبال کردا پیا سی تے او اوہدے لئی خُوش سی۔ او ساؤل دے اُتے ایس حقیقت نوں واضح کردا پیا سی پئی او کلیسیا نوں نہیں سگوں یسوع مسیح نوں ستاوندا پیا اے۔

اصل دے وچ ساؤل نے یہودی ہون دے ناطے ایہہ عزم کیتا ہویا سی پئی او یہودیت دی ساکھ نوں کمزور نہیں ہون دیوئے گا۔ اوہدی نظر دے وچ مسیحی غیر مذہب سن تے اوہناں نوں ایہناں توں خطرہ لاحق سی۔ ایہدے وچ یونانی تے عبرانی دوناں طرح دے لوکی شامل سن۔ تے ایویں او مسیحیاں نوں ناصریاں دا بدعتی فرقہ قرار دیندے سن۔ جدوں خُداوند یسوع مسیح ساؤل دے اُتے ظاہر ہویا تے او زمین اُتے ڈِگ پیا سی تے اوہدیاں اکھیاں بند ہو گئیاں۔ ایس توں پہلاں او اوہناں لوکاں وچوں سی تے اوہناں دی ای عزت کردا سی جیہڑے شریعت دے پابند سن۔ تے ایس توں پہلاں اوہنے مسیحیت دے بارے ایویں نہیں سوچیا ہوئے گا تے یسوع مسیح دے نال اوہدی ایویں جان پچھان نہیں ہوئی ہوئے گی۔

ساؤل دی حیاتی دی تبدیلی دے لئی اوہنوں فوری طور تے حُکم نہیں دِتا گیا سی سگوں اوہدے تبدیلی دا ایہہ عمل بہت ہولی ہولی سی۔ اوہدی جان پچھان کُجھ دوجیاں رسولاں دے نال کروائی گئی سی۔ تے ایس توں پہلاں خُداوند نے اوہنوں کُجھ ویلا دِتا سی پئی او سوچ سمجھے پئی اوہدی پہلاں دی حیاتی دے وچ کیہ سی تے ہُن اوہنوں کیہ کرنا چاہیدا سی۔ اوہنے خُداوند یسوع مسیح دا جلال ویکھن دے کُجھ دیر بعد تیکر دُکھ اُٹھایا کیوں جے او ویکھ نہیں سکدا سی کیوں جے اوہدیاں اکھیاں بند سن۔

ایس توں پہلاں او خُداوند یسوع مسیح دا مُخالف سی تے ہُن خُداوند نے اوہدیاں اکھیاں تے اوہدے ذہن نوں کھول دِتا سی۔ خُدا اوہنوں سمجھن دا موقع دیندا پیا سی۔ ہُن او اوس گھر دے وچ ٹھہریا ہویا سی جِتھے ٹھہرن دا خُدا نے اوہنوں حُکم دِتا سی۔ تے اوہنے رویا دے وچ ویکھیا سی پئی اِک بندہ اوہدے سر تے ہتھ رکھ کے دُعا کردا اے۔ یقیناً ساؤل ایس گل تے بڑا حیران سی پئی اوہدے نال کیہ ہُندا پیا اے؟

ساؤل جدوں دمشق دے وچ داخل ہویا تے او انھا ہو گیا سی۔ اوہنے گملی ایل دے نال اپنی حیاتی دا بہت ای خُوبصورت ویلا گُزاریا سی۔ اوہنے شریعت دی عالمانہ تعلیم پائی سی۔ جدوں او دمشق شہر دے وچ داخل ہویا سی تے او بہت غمناک حالت دے وچ سی۔ کیوں جے او اُتے حقیقت واضح ہو چُکی سی تے او جیہڑے کم دے لئی ایتھے آیا سی او تے بالکُل ای غلط سی۔ خُداوند یسوع مسیح دے نال اوہدی

مُلاقات دے بعد اوہدے کول اِک رسول پہنچیا سی۔ تے ایتھے خُدا نے اوہدے بارے سارا کُجھ رسولاں دے اُتے واضح کر دِتا سی۔ تے ساؤل اوس گھر دے وچ جہدے وچ خُدا اوہنوں لے کے گیا سی دُعا دے وچ مشغول رہیا سی۔ تے اویکھدا اے پئی حننیاہ اوہدے اُتے ہتھ رکھدیاں ہوئیاں اوہدے لئی دُعا کردا اے۔

حننیاہ نسلی اعتبار دے نال یہودی سی۔ اوہنوں خُدا نے حُکم دِتا پئی او یہوداہ دے گھر دے وچ جاوئے تے ساؤل دے نال مُلاقات کرے۔ حننیاہ ایہدے لئی فوری تیار نہیں ہویا سگوں اوہنے خُداوند نوں پچُھیا پئی او تے مسیحیاں نوں ستاوندا رہیا اے۔ تے خُدا اوہدے اُتے ایہہ واضح کردا اے پئی ہُن خُدا نے اوہنوں چُن لیا اے پئی او اوہدے جلال دے لئی ورتیا جاوئے گا۔ خُدا نے اوہنوں حوصلہ دِتا تے او جاون دے لئی راضی ہو گیا سی۔ خُدا نے اوہدے اُتے واضح کر دِتا سی پئی اوہنوں کیہڑیاں کیہڑیاں دُکھاں نوں برداشت کرنا پوئے گا۔ تے اسی ویکھدے اں پئی اعمال ۹ باب دی ۱۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے حننیاہ جا کے اوس گھر دے وچ داخل ہویا تے اپنے ہتھ اوہدے اُتے رکھ کے آکھیا پئی اے بھائی ساؤل! خُداوند یعنی یسوع مسیح جیہڑا تیرے اُتے اوس راہ تے جہدے توں تُو آیا ظاہر ہویا سی اوہنے ای مینوں بھیجیا اے۔

حننیاہ یہوداہ دے گھر جاندا اے تے ساؤل نوں چھُوندا اے تے اپنے ہتھ اوہدے اُتے رکھدا اے تے اے بھائی آکھ کے اوہنوں بُلاوندا اے۔ حننیاہ ایہہ جاندا سی پئی جیہڑا اوہدے اُتے ظاہر ہویا سی او خُداوند یسوع مسیح اے۔ ایس ای لئی او ایس آیت دے وچ اوہنوں آکھدا اے پئی خُداوند یعنی یسوع مسیح جیہڑا تیرے اُتے ظاہر ہویا سی۔

حننیاہ ایس گل توں جیہڑی خُداوند یسوع مسیح تے ساؤل دے وچکار ہوئی سی کُجھ پریشان سی۔ تے اوہنے ایس خدشے نوں خُدا دے اگے بیان کیتا پئی ایہہ بندہ اوہدی کلیسیا نوں بہت ستاوندا اے۔ تے خُدا اوہدے اُتے ظاہر کردا اے پئی کیویں خُدا نے اوہدے نال دمشق دی راہ تے کلام کیتا سی۔

ہُن ساؤل روزے تے دُعا دے وچ مشغول سی تے او خُداوند دے ولوں کسے ہدایت دے لئی اُڈیکدا پیا سی پئی ہُن اوہنوں کیہ حُکم مِلے گا۔ او اُڈیکدا پیا سی پئی خُداوند اوہنوں کیہ حُکم دیوئے گا پئی اوہنوں ہُن کیہ کرنا ہوئے گا۔ اعمال ۹ باب دی ۱۷ تے ۱۸ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

۔۔۔پئی تُو بینائی پاویں تے پاک روح دے نال بھر جاویں تے فوری طور تے اوہدیاں اکھیاں دے چھلکے ڈِگ پئے تے او بینا ہو گیا۔

خُداوند دے ولوں حننیاہ نوں ایہہ دسیا گیا سی پئی ساؤل ہُن غیر قوماں دے لئی خُدا دا چُنیا ہویا وسیلہ اے۔ تے ساؤل نے پہلاں رویا دے وچ ایہہ ویکھیا سی پئی اِک بندہ اوہدے کمرے دے وچ داخل ہو کے اوہدے لئی دُعا کردا پیا اے۔ خُداوند نے ایس ساری صورتِ حال نوں اپنے کنٹرول دے وچ رکھیا ہویا سی کیوں جے حننیاہ ایس گل توں خائف سی پئی ہُن ساؤل ایتھے کیہہ کرن آ گیا اے۔ خُدا نے اوہدے اُتے اپنے جلال نوں ظاہر کیتا سی تے او ایس اُمید دے وچ سی پئی او ہُن کیہڑا حُکم اوہنوں دیون والا اے۔

اعمال ۱۰ ویں باب دے وچ پطرس وی اِک لمحے دے لئی چُپ ہو جاندا اے جدوں اوہنوں کُرنیلیس دے گھر جاون دا حُکم مِلدا اے۔ کیوں جے کُرنیلیس غیر قوم سی تے پطرس جاندا سی پئی اوتھے جا کے اوہنوں ناپاک شیواں دا سامنا ہوئے گا۔ پر فیر وی اوہنوں ایہہ حُکم مِلیا سی پئی اوہنوں جانا اے۔ ایویں خُداوند نے رسولاں دی راہنمائی کیتی سی تاں پئی خُداوند دی نجات ساریاں تیکر پہنچے۔

جدوں حننیاہ اندر آیا تے اوہنے ساؤل دے اُتے اپنے ہتھ رکھے تے آکھیا پئی اے ساؤل بھائی بینا ہو جا تے پاک روح دے نال بھر جا۔ پاک روح دے نال تے او پہلاں ای بھریا ہویا سی کیوں جے او مُسلسل دُعا کردا پیا سی۔ تے اوہنے رویا وچ وی ویکھیا سی پئی حننیاہ اوہدے اُتے ہتھ رکھ کے دُعا کردا

اے۔ تاں حننیاہ دے آون دا مقصد ساؤل نوں ایس گل دا یقین دوانا سی۔ او بپتسمہ توں پہلاں ای پاک روح دے نال بھر گیا سی۔

ساؤل دہ تبدیلی دی وجہ توں دمشق دا ماحول ای بدل گیا سی۔ پہلاں ساؤل اوتھے مسیحیاں نوں ستاون تے بنھ کے یروشلیم لیجاون نوں آیا سی تے ہُن ایتھے آپ خُداوند دی محبت دے وچ گرفتار وکھالی دیندا اے۔ کیوں جے ہُن اوہنے جان لیا سی پئی اصل دے وچ خُداوند یسوع مسیح کون اے؟ او مسیحِ مصلوب اے جہنے صلیب دے اُتے اپنی جان دِتی اے۔ تے او بنی نوع انسان دی نجات دا باعث ٹھہریا اے۔ ایویں ساؤل نے وی اپنی حیاتی دے وچ یسعیاہ ۵۳ باب دا یقین کیتا ہوئے گا پئی ایہہ اصل دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ اے۔ تے یسعیاہ نبی دیاں ایہہ گلاں یسوع مسیح دے بارے دے وچ نے جہدے نال اوہدی مُلاقات دمشق دی راہ اُتے ہوئی سی۔ تے خُداوند یسوع مسیح نے اوہنوں بہت چھیتی اپنے ول نوں سد لیا سی کیوں جے خُداوند اوہدے توں بہت وہدے کم لینا چاہندا سی۔ تے اعمال ۹ باب دی ۱۹ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے اُٹھ کے بپتسمہ لیا فیر کُجھ کھا کے طاقت پائی۔ تے او کئی دن اوہناں حواریاں دے نال رہیا۔

ایہہ کِنی چنگی گل اے پئی خُداوند نے آپ ایس سارے مُعاملے نوں سنبھالیا سی۔ تے ساؤل دی حیاتی دے وچ ایہہ سارا کُجھ مُمکن کیتا سی پئی او اوہدے لئی کم کرے۔ جدوں اوہدیاں اکھیاں کھُلیاں تے

اوہنے ویکھن شروع کیتا سی۔ جدوں اوہنے اوتھے موجود حواریاں نوں ویکھیا تے او خُوش ہویا ہوئے گا۔ تے اوہنے فوری طور تے اُٹھ کے بپتسمہ لیا سی۔

رسولاں دے اعمال دے وچ پاک روح دیاں بہت ساریاں کماں نوں بیان کیتا گیا اے۔ پاک روح نے ساؤل دے اندر قوت تے حوصلہ پیدا کر دِتا سی پئی او دلیری دے نال خُداوند دی خدمت دے لئی تیار ہو گیا سی۔ ایہدے بعد او کئی دناں تیکر رسولاں دے نال دمشق دے وچ ای رہیا سی۔ سارے رسول خُداوند دے جلال دے لئی خدمت کردے سن۔ او بڑی دلیری تے دیانتداری دے نال خُداوند ے ناں نوں عزت تے جلال دیندے سن تے اوہدے حُکم دی تابعداری کردے سن۔

تے جیویں پئی اسی ایس ویڈیو دے وچ ویکھیا اے پئی ساؤل ایس گل تے بڑی خُوشی دا اظہار کردا پیا اے پئی اوہنوں پاک روح مِلیا اے۔ تے ایہہ واقع ای بہت خاص ل اے پئی کسے دی خُدا دے نال براہِ راست مُلاقات ہو جائے۔ تے فیر تُسی اوہدے پاک روح دے نال بھر جاؤ تاں پئی اوہدے جلال دے لئی کم کرو۔ تے اعمال ۹ باب دی ۲۰ توں ۲۲ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے فوراً عبادتخانیاں دے وچ یسوع دی مُنادی کرن لگیا پئی او خُدا دا پُتر اے تے سارے سُنن والے حیران ہو کے آکھن لگے پئی کیہ ایہہ او بندہ نہیں جیہڑا یروشلیم دے وچ ایس ناں نوں لیون والیاں نوں تباہ کردا سی؟ تے ایتھے وی ایس ای لئی آیا سی پئی اوہناں نوں بنھ کے یروشلیم نوں لے جاوئے؟

پر ساؤل نوں ہور وی قوت حاصل ہُندی گئی تے او ایس گل نوں ثابت کر کے پئی مسیح ایہہ ای اے دمشق دے وچ وسن والیاں یہودیاں نوں حیران کردا رہیا۔

ہُن ساؤل نے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کرنا شروع کر دِتی سی۔ اعمال دی کتاب دے وچ پہلی واری ایہہ ذکر کیتا گیا اے پئی یسوع مسیح خُدا دا پُتر اے۔ایہہ گل لوکاں دے لئی حیرانی دا باعث سی پئی جیہڑا ایس توں لوکاں نوں ستاوندا سی او آپ ایس ای ناں دی مُنادی کردا پیا سی۔ تے اوہدے ہتھوں اذیت پاون والے یہودی ایس گل توں بہت ای حیران سن۔ تے حیرانگی دی گل ایہہ سی پئی ہُن او اوس ای یسوع مسیح دی مُنادی کردا پیا سی جہدے منّن والیاں نوں او ستاوندا سی۔ تے او ایہہ ثابت کردا پیا سی پئی یسوع مسیح خُدا دا پُتر اے۔

خُدا دے نال یسوع مسیح دے ایس تعلُق تے شروع توں ای حملے ہُندے رہئے نے۔ یہودی سردار کاہن وی ایس حقیقت نوں تسلیم کرن نوں بالکُل تیار نہیں سن۔ او اوہدے اُتے اینا شک کردے سن پئی او ایہہ منّن نوں وی تیار نہیں سن پئی یسوع مسیح خُدا دا پُتر اے۔ پر رسولاں دے اُتے خُدا نے ایہہ گل واضح کر دِتی سی پئی یسوع مسیح خُدا دا پُتر اے۔ جدوں اِک واری خُداوند یسوع مسیح اپنیاں حواریاں دے نال پہاڑ اُتے دُعا کرن نوں گیا سی تے حواریاں نے اوہدے جلال نوں ویکھیا سی تے ایہہ واج سُنی سی پئی ایہہ میرا سوہنا پُتر اے جہدے توں میں راضی آں۔

ہُن دمشق دی راہ تے ساؤل دے اُتے ایس گل نوں واضح کر دِتا گیا سی تے ہُن او آپ وی ایس گل دی مُنادی کردا پیا سی۔ پاک کلام دے وچ فرشتیاں دے لئی وی ایہہ اصطلاح یعنی خُدا دا پُتر ورتی گئی اے۔ تاں وی فضیلت تے مرتبے دے اعتبار دے نال خُداوند یسوع مسیح افضل اے۔

جے اسی خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ ویکھئیے تے پاک کلام دیاں پیشن گوئیاں، زبور تے صحیفے یسوع مسیح دے مرتبے نوں بیان کردے نے۔ تے خُدا دے نال اوہدی ڈُوہنگی وابستگی دا اظہار ہُندا اے۔ یوحنا اپنے انجیلی بیان دے وچ ایس گل تے زور دیندا اے پئی یسوع مسیح خُدا دا پُتر اے۔ ایویں یوحنا خُداوند یسوع مسیح دے الٰہی مرتبے نوں بیان کردا اے۔ پُرانے عہد نامے دے وچ ایہہ بیان اے پئی میں مصر توں اپنے پُتر نوں سدیا اے۔ تے ہوسیع نبی دی رائیں ایہہ فرمایا گیا اے پئی او اسرائیل دا بادشاہ اے۔ تے ایویں داؤد نوں ایہہ آکھیا گیا سی پئی تیری تھاں تے تیرا پُتر بادشاہی کرے گا۔ تے حقیقی معنیاں دے وچ ایہدے توں مُراد ایہہ سی پئی خُدا دا پُتر یسوع مسیح ابدی حُکمرانی کرے گا۔ بھاویں جے دُنیاوی اعتبار دے نال یسوع مسیح داؤد دی نسل توں سی پر حقیقت وچ او جیوندے خُدا دا پُتر یسوع مسیح تے خُدا اے۔

تے داؤد نوں خُدا ایہہ آکھدا اے پئی او ابد تیکر حُکمرانی کرے گا۔ نسلی اعتبار دے نال او داؤد دی نسل سی پر روحانی اعتبار دے نال او خُدا دا پُتر یسوع مسیح سی۔ اسی جاندے آں پئی پاک کلام دے وچ وی

اجہیاں پیشن گوئیاں پائیاں جاندیاں نے او ای اے جہنوں مسح کیتا گیا اے پئی او بنی نوع انسان دی نجات دے لئی فدیہ دیوئے گا۔ مسیح توں مُراد اے مسح کیتا ہویا تے ایویں یسوع مسیح نوں بطور نبی مسح کیتا گیا سی۔ تے اعبرانیاں دے خط دے وچ لکھیا اے پئی او سردار کاہن اے۔ او ابنِ آدم اے ابنِ داؤد تے ابنِ خُدا اے۔

دانی ایل دی کتاب دے وچ یسوع مسیح نوں ابنِ آدم آکھیا جاندا اے۔ او نسلی اعتبار دے نال انسان تے روحانی اعتبار دے نال خُدا اے۔ ایتھے ساؤل یسوع مسیح دے الٰہی رُتبے نوں بیان کردا اے۔ ستفنس ایہدے بارے بہت تفصیل دے نال بیان کردا اے۔ او وی خُداوند یسوع مسیح دے فضلیت نوں وی بیان کردا ہویا وکھالی دیندا اے۔ ستفنس جاندا سی پئی او یسوع مسیح ای اے جہدے بارے نبیاں نے پیشن گوئیاں کیتیاں سن۔ اوہنے بہت وہڈے وڈے کم کیتے تے ساریاں توں وہڈا کم ایہہ پئی اوہنے ساڈے لئی اپنی جان دے دِتی اے۔ ایہہ ای خُداوند یسوع مسیح دی اصل رویا تے مقصد سی۔ تے ایس حقیقت نوں خُدا نے اپنیاں رسولاں دے اُتے ظاہر کر دِتا سی۔

تابعداری دے اعتبار دے نال خُداوند یسوع مسیح خُدا دا پُتر سی۔ اوہنے باپ دی پُوری تابعداری کیتی تے جو کُجھ باپ نے اوہنوں آکھیا سی او ای اوہنے کیتا۔ او نمائندے دے طور تے ایس دُنیا دے وچ خُدا دی قُدرت نوں ظاہر کرن آیا سی۔ کیوں جے باپ نے اوہنوں بھیجیا سی پئی او اوہدی مرضی نوں پُورا

کرے۔ خُداوند یسوع مسیح دے خُدا دے پُتر ہون تے زرا وی شک نہیں کیتا جاسکدا اے۔ تے ساؤل نے عبادتخانیاں دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے خُدا دا پُتر ہون دی متہنادی کرنا شروع کر دِتی سی۔ تے اعمال ۹ باب دی ۲۳ آیت دے وچ اسی ویکھدے آں پئی ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے جدوں بہت دن گُزر گئے تے یہودیاں نے اوہنوں مار دیون دا مشورہ کیتا۔

ساؤل دے ہتھوں ہون والی ایذارسانی تے ہُن یسوع مسیح نوں قبول کرن دے وچکار ۳ وریاں دا عرصہ سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے اوہنوں غیر قوماں دا رسول ہون دے لئی مُقرر کیتا سی۔ تے او بڑی دلیری دے نال خُداوند دے ناں دی مُنادی کردا سی، پر یہودی ایس گل توں راضی نہیں سن۔

ساؤل نے موجود شام آسے پاسے دیاں عرب علاقیاں تے غیر قوماں دے وچ خُداوند یسو ع مسیح دے ناں دی مُنادی کیتی سی۔ اوہنے یردن دیاں علاقیاں تے موجود سعودی عرب دیاں صحراواں دا سفر وی کیتا سی۔ ساڈے کول نقشے موجود نے جِتھے ساؤل نے ایہناں سفراں نوں کیتا سی۔ اوہنے روم فلسطین تے دوجے آسے پاسے دیاں علاقیاں دے وچ سفر کیتا سی۔

ہیرودیس دی موت دے بعد اوہدی سلطنت اوہدیاں چار پُتراں دے وچ ونڈی گئی سی۔ تاں وی جو کُجھ وی اوہدے پُتراں دے حصے دے وچ آیا سی اوہناں علاقیاں دے وچ لوکی آسانی دے نال جا آسکدے سن۔ اوہدیاں پُتراں دی مملکت دیاں علاقیاں دے وچ آنا جانا اوکھا نہیں سی۔

پولوس رسول نے ۴۰ عیسوی دے وچ پہلا مشنری سفر کیتا تے ۳۹ عیسوی دے وچ اوہنے عبادتخانیاں دے وچ جا جا کے یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کیتی سی پئی او جیوندہ خُدا دا پُتر مسیح اے۔ اوہنے پاک کلام دے مُطابق ایہنوں ثابت کیتا سی پئی یسوع مسیح ای خُدا اے۔ اوہنے ساڈے پاپاں دے لئی دُکھاں نوں سہیا اے تے او ای وعدہ کیتا ہویا مسیح اے۔ اوہنے ای ایہہ حُکم دِتا سی پئی عبرانیاں تے یونانیاں نوں خُوشخبری دِتی جاوئے۔ جدوں ساؤل نے خدمت نوں شروع کیتا تے او عبادتخانیاں دے وچ جا جا کے تعلیم دیندا سی۔ ایہدے بعد یہودی سرداراں نے ایہہ فیصلہ کیتا پئی اوہنوں قتل کر دِتا جاوئے گا۔ ساؤل نہ صرف عبادتکانیاں وچ سگوں گھراں دے وچ وی جا کے یسوع مسیح دے ناں دی تعلیم دیندا سی۔ بھاویں جے پولوس شریعت نوں بہت چنگی طرح دے نال جاندا سی پر تاں وی جدوں اوہنوں خُداوند دے ولوں برکت ملی تے او جان گیا پئی شریعت دے حقیقی معنی کیہ نے۔ اَج جدوں اسی پولوس دیاں خطاں نوں پڑھدے آں تے اسی اوس ای برکت نوں اپنے لئی وی محسوس کردے آں۔

کُجھ لِکھاریاں دا ایہہ وی آکھنا اے پئی ساؤل نے عرب دے صحرا دے وچ ۳ ورے گُزارے نے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی ساؤل نوں غیر قوماں دے وچ مُنادی دے لئی چُنیا گیا سی تے ایہدے لئی اوہنے کئی سُمندری تے صحرائی سفر وی کیتے سن۔

بھاویں جے خُوشخبری دی بُنیاد تے پہلاں ای رسولاں دی رائیں رکھ دِتی گئی سی تے خُداوند دا روح ہر روز اوہناں دے وچ بہت ساریاں لوکاں نوں مِلا دیندا سی۔ ساڈے وچوں ہر اِک دے لئی خُداوند دا منصوبہ وکھرا وکھرا اے۔ ایہہ اوہدی مرضی اے پئی او کیہڑے برتن نوں کِہدے لئی ورتے گا۔ ایہدے وچ خُدا دی مرضی شامل سی پئی او دمشق تے آسے پاسے دیاں علاقیاں دے وچ اپنے ناں نوں جلال دیندا۔ ایویں ساؤل نے اپنی بُلاہٹ نوں سامنے رکھدیاں ہوئیاں غیر قوماں دے وچ دن رات مُنادی دے کم نوں کیتا سی تے او بہت ساریاں روحاں نوں خُداوند دے کول لیاون دا سبب بنیا سی۔

جدوں یہودی سردار کاہناں نے ساؤل نوں خُداوند دے ناں دی مُنادی کردیاں ہوئیاں ویکھیا تے او بہت غضبناک ہوئے تے ایہہ کوشش کیتی پئی ساؤل نوں قتل کر دِتا جاوئے۔ پر خُدا اوہدے اُتے اپنیاں بھیداں نوں کھولدا گیا تے جیویں جیویں او خُداوند دی خدمت کردا گیا او ہور بہتا پاک روح دے نال معمور ہُندا گیا۔ اعمال ۹ باب دی ۲۴ تے ۲۵ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پر اوہناں دی سازش ساؤل نوں معلوم ہو گئی تے او دن رات اوہنوں مار دیون دے لئی بُوہیاں دے نال لگے رہے۔ پر رات نوں اوہدیاں حواریاں نے اوہنوں ٹوکرے وچ بِٹھایا تے دیوار توں لٹکا کے اُتار دِتا۔

ساؤل نے نہ صرف دمشق دے وچ کلام دی خدمت کیتی سی سگوں آسے پاسے دیاں ساریاں علاقیاں دے وچ وی اوہنے کلام دی مُنادی کیتی سی تے او واپس دمشق دے وچ ای آیا سی۔ اوہدے مُخالف اوہدے خلاف منصوبے بناوندے پئے سن پئی کیویں اوہنوں قتل کرن۔ پر خُداوند نے اوہدیاں حواریاں نوں حکمت دِتی پئی او اوہدی مدد کرن تے اوہنوں باہر کڈن۔ ایہہ خُدا دا منصوبہ سی پئی اجے ساؤل نوں کُجھ نقصان نہ پہنچے کیوں جے او اوہدے جلال دے لئی ورتیا جانا سی۔

ساؤل اپنے دور دی جانی پچھانی شخصیت سی او اعلیٰ تعلیم یافتہ تے امیر بندہ سی۔ او تمبو بناونا جاندا سی تے نسلی اعتبار دے نال چنگے خاندان توں سی۔ یروشلیم دے وچ اوہدے رشتہ دار رہندے سن پر اوہنے خُداوند دی شریعت نوں ترجیح دِتی سی۔ ایس ای لئی خُداوند نے اوہدیاں ساتھیاں دی راہیں اوہدی مدد کیتی سی تاں پئی اوہدی حیاتی دے وچ خُدا دا منصوبہ پُورا ہوئے۔ سردار کاہناں نے اعلیٰ احکام دے نال مِل کے اوہدے خلاف منصوبہ بنایا سی تاں پئی اوہنوں جتھے ویکھن مار دیون۔

پولس رسول دی خدمت بہت عظیم سی تے اوہنے یونانیاں تے عبرانیاں دے وچ خُدا دے پاک کلام دی خدمت کیتی سی۔ ایویں کلیسیا ایمان دے وچ وہدی گئی تے بہت سارے لوکی خُداوند یسوع مسیح دی محبت دے وچ گرفتار ہو گئے۔

جدوں خُداوند یسوع مسیح نے ساؤل دے نال کلام کیتا تے اوہدے دل دے منصوبے بدل گئے سن۔ ساؤل نے ایس ای جذبے نوں قائم رکھیا تے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دے جلال دے لئی ساری زندگی وقف کر دِتی۔ ساؤل نے اوہناں لوکاں جی حیاتی بسر کرن نوں چُنیا سی جھناں نوں اوہدے ناں دی خاطر ستایا جاندا سی۔ تے جھناں نوں اوہنے آپ ستایا سی۔ ہُن او اوہناں لوکاں دے لئی خُدا دا چُنیا ہویا وسیلہ بن گیا سی جھناں نوں ابلیس نے پھڑیا ہویا سی۔ ایہہ ای گل سی جیہڑے رسولاں نوں مُتاثر کردی پئی سی۔ خاص طور تے جدوں اوہنے دمشق دے وچ اپنی خدمت نوں شروع کیتا سی رسولاں نے اوہدی خدمت نوں ٹھیک پاوندیاں ہوئیاں اوہدی مدد کیتی سی تاں پئی اوہدی جان بچ جاوئے۔ اوہناں نے اوہدی حیاتی دے وچ خُدا دی مرضی نوں پچھان لیا سی پئی اوہدے اندر خُدا دا پاک روح کم کردا اے تے او خُدا دے بدن یعنی کلیسیا دا حصہ بن گیا اے۔ اعمال ۹ باب دی ۲۶ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

اوہنے یروشلیم دے وچ جا کے حواریاں دے وچ رل جاون دی کوشش کیتی تے سارے اوہدے توں ڈردے سن کیوں جے اوہناں نوں یقین نہیں آوندا سی پئی او وی شاگرد اے۔

اوہدا ماضی ایویں دا سی پئی کوئی وی اوہدا یقین کرن نوں تیار ای نہیں سی پئی او ایس حد تیکر بدل سکدا اے۔ یروشلیم دی کلیسیا دے نال اجے تیکر اوہدی مُلاقات ایس طریقے دے نال نہیں ہوئی سی تے اوہنے یروشلیم توں دمشق دا رُخ کیتا سی۔ تے فیر اوہنوں اوہناں کماں دی وجہ توں قبول کیتا گیا سی جہناں نوں اوہنے یسوع مسیح دے لئی کیتا سی۔ اعمال ۹ باب دی ۲۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پر برنباس نے اوہنوں اپنے نال رسولاں دے کول لے جا کے اوہناں نوں بیان کیتا پئی ایہنے ایویں ایویں راہ دے وچ خُداوند نوں ویکھیا اے۔

برنباس لاوی دے گھرانے وچوں سی تے او رسولاں دے وچ شامل ہُندا سی تے او خُداوند دے جلال دے لئی اوہدا پیروکار سی۔ اوہنے دوجیاں رسولاں نوں ساؤل دے بارے دسیا سی۔ اوہنے کلیسیا دے وچ ابتدائی دناں وچ ریلیف منسٹری لئی کم کیتا سی۔ اوہدا اصل ناں یوسف سی تے اوہنوں ایہہ لقب رسولاں دے ولوں ملیا سی۔ برنباس دا مطلب نصیحت دا پُتر اے۔ ایہہ او ای برنباس اے جہنے اپنی ساری جائیداد ویچ کے پیسے لیا کے رسولاں دیاں پیراں وچ رکھ دِتے سن۔ ایہناں گلاں توں مُتاثر

ہُندیاں ہوئیاں حننیاہ تے سفیرہ نے وی ایویں ای کیتا پر اوہناں نے بددیانتی توں کم لیا سی جہدی وجہ توں اوہناں نوں سزا ملی سی۔

برنباس اِک چنگی شخصیت دا مالک انسان سی تے اعمال دی کتاب دے وچ کئی تھاواں تے اوہدے بارے دے وچ پڑھن نوں مِلدا اے۔ ہر کوئی اوہدی حمایت کردا سی تے جدوں ساؤل یروشلیم دے وچ آیا تے اوہنوں کسے وی قبول نہیں کیتا سی۔ سارے اوہدے توں ڈردے سن پئی اوہنے کلیسیا نوں ستایا اے۔ اوس ویلے برنباس نے اوہنوں لوکاں دے نال مُتعارف کروایا سی۔

رسولاں دے وچ پطرس تے یوحنا شامل سی۔ خُداوند دیاں بھائیاں یعقوب تے یوحنا نے وی خُداوند یسوع مسیح دے اَسمان اُتے چلے جاون دے بعد اوہنوں قبول کر لیا سی پر او رسولاں دے وچ شامل نہیں ہوئے سن۔ اوہناں نے یسوع مسیح دے اُٹھائے جاون دے بعد کلیسیا وچ شمولیت کیتی سی۔ تے یروشلیم دی کلیسیا دے وچ یعقوب نوں ای پاسبان مُقرر کیتا گیا سی۔ کُجھ ہور ناواں نوں وی کلیسیا دے وچ شامل کیتا گیا سی تے اوہناں ساریاں دی جان پچھان ساؤل دے نال کروائی گئی سی تاں پئی او خوفزدہ نہ ہون۔

ساؤل دو ہفتیاں تیکر پطرس دے نال ای رہیا سی تے اسی ویکھدے آں پئی باہجوں خُداوند نے پطرس نوں وی غیر قوماں دے وچ خدمت دے لئی ورتیا سی۔ خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ یسعیاہ

۵۳ باب دے وچ کُجھ صفتاں نوں بیان کیتا گیا اے ایویں ای نویں عہد نامے دے خطاں دے وچ وی یسوع مسیح دیاں صفتاں نوں تفصیل دے نال بیان کیتا گیا اے۔ ساؤل نے جیہڑے دو ہفتے پطرس دے نال یروشلیم دے وچ گُزارے سن ایہدے وچ وی خُداوند دی مرضی شامل سی تاں پئی او خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ تفصیل دے نال جان سکے۔ پطرس نے اوہنوں خُداوند یسوع مسیح دی زمینی خدمت دے بارے دے وچ تفصیل دے نال بیان کیتا سی پئی اوہنے کیویں ایس زمین دے اُتے رہندیاں ہوئیاں کاملیت دے نال خُدا باپ دی مرضی نوں پُورا کیتا سی۔

بھاویں جے پطرس نے خُداوند یسوع مسیح دے بال اوہنوں بہت کُجھ دسیا ہوئے گا پر اوہنے براہ راست خُداوند یسوع مسیح توں ایس خُوشخبری نوں حاصل کیتا سی۔ ساؤل نوں جو کُجھ وی حُکم مِلیا سی او رسولاں دے ولوں نہیں مِلیا سی سگوں او خُداوند یسوع مسیح دے ولوں مِلیا سی تے خُداوند نے اوہنوں سمجھایا سی پئی اوہنے یسوع مسیح نوں ستایا اے۔

پطرس دے نزدیک سارے رسول تے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کرن والے لوکی بہت قیمتی سن۔ پطرس اپنیاں دوجیاں خطاں دے وچ ایہدا ذکر کردا اے۔ ایہہ خُدا دا منصوبہ اے پئی اِک مچھیاں پھڑن والا بندہ اعلیٰ تعلیم یافتہ بندے نوں یسوع مسیح دی خدمت دی تفصیل دسدا پیا سی۔

پر ایہہ کوئی اجہی گل نہیں اے کیوں جے خُدا اپنے منصوبے دے مطابق اپنیاں لوکاں نوں چُندا تے اوہناں نوں ورتدا اے۔ تے اعمال ۹ باب دی ۲۷ تے ۲۸ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے اوہنے ایہدے نال گلاں کیتیاں تے اوہنے کِنی دلیری دے نال یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کیتی۔ تے او یروشلیم دے وچ اوہناں دے نال آندا جاندا رہیا۔

تے ایویں برنباس نے ساؤل دے بارے دسیا پئی کیویں خُدا نے اوہنوں نعمتاں عطا کیتیاں نے۔ تے او اوہنوں اپنے جلال دے لئی ورتدا پیا سی۔ برنباس نے ساؤل دیاں اوہناں ساریاں کماں نوں بیان کیتا جہناں نوں اوہنے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دے لئی کیتا سی۔ باہجوں ایس ای بندے نے یسوع مسیح دی مُنادی دا بھار چُکیا سی تے دُور دُور دیاں سفراں نوں کیتا اے جہناں دا ذکر اعمال دی کتاب دے وچ کیتا گیا اے۔ تے اوہنے رسول ہون دا درجہ پایا سی جہدے اجازت ہر کِسے نوں نہیں سی۔ کیوں جے جیہڑے لوکی کلیسیا دے وچ شامل ہُندے سن اوہناں نوں مختلف ذمہ داریاں دے دِتیاں جاندیاں سن۔ تے ساؤل نوں ہُن ایہہ اجازت سی پئی او یروشلیم دے وچ رسولاں تے مسیحیاں دے درمیان جا سکدا سی تاں پئی اوہناں دے نال رفاقت رکھے۔ تے اعمال ۹ باب دی ۲۹ آیت دے وچ اسی ویکھدے آں پئی ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے دلیری دے نال خُداوند دے ناں دی مُنادی کردا سی تے یونانی مائل یہودیاں دے نال گل بات تے بحث کردا سی پر او اوہنوں مار دیون دی کوشش دے وچ رہندے سن۔

اوہنے بڑی دلیری دے نال مُنادی دے کم نوں دمشق توں شروع کیتا سی۔ تے ایہدے علاوہ آسے پاسے دیاں علاقیاں دے وچ وی اوہنے ایس کم نوں شروع کر دِتا سی۔ یروشلیم دی کلیسیا دے وچ پطرس تے یوحنا خُداوند دی خدمت دے وچ ایویں ای مشغول سن۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی ساؤل اوہناں ابدی تے اندیکھیاں شیواں نوں حاصل کرن دی کوشش دے وچ لگیا ہویا سی جہناں دا وجود ایس فانی جہان توں کتے وہد کے سی۔ پر اپنی خدمت نوں کرن دے وچ اوہنوں بہت ساریاں مُشکلاں دا سامنا رہندا سی۔ جدوں او خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں مُنادی کردا سی تے لوکی اوہدے خلاف ہوجاندے سن تے اوہنوں مار دیون دی کوشش کردے سن۔ تے اعمال ۹ باب دی ۳۰ تے ۳۱ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے جدوں بھائیاں نوں ایہہ پتہ لگیا تے او اوہنوں قیصریہ دے وچ لے گئے تے ترسیس نوں بھیج دِتا۔ تے سارے یہودیہ تے گلیل تے سامریہ دے وچ کلیسیا نوں چین ہو گیا تے اوہدی ترقی ہو گئی۔

ساؤل دمشق دے وچ مُنادی کرن دے بعد یروشلیم دے وچ رہندا سی تے رسولاں تے کلیسیا دے نال رفاقت رکھدا سی۔ کُجھ چِر پہلاں تیکر کلیسیا بہت ایذارسانی نوں برداشت کر چُکی سی پر ہُن کلیسیا

دے وچ اطمینان ویکھن نوں مِلدا سی۔ ساؤل ۲ ہفتیاں تیکر یروشلیم دے وچ رہیا سی تے فیر حالات دی وجہ توں اوہنوں یروشلیم دے وچ بھیج دِتا گیا سی۔ اوہنوں اصل دے وچ غیر قوماں دے وچ بھیج دِتا گیا سی۔ ایس ای لئی رسولاں نے ایہہ فیصلہ کیتا سی پئی اوہنوں قیصریہ نوں بھیج دِتا جاوئے تے او ترسیس نوں ٹُر گیا سی۔

ساؤل نے کئی واری ترسیس دا دوری کیتا سی تے اوتھے مُنادی وی کیتی سی۔ ایتھوں اوہنے رومی دارالخلافہ قیصریہ دے ول نوں وی سفر کیتا سی۔ بادشاہ اگرپاہ دوم دے دور دے وچ ساؤل ایتھے پہنچیا تے یسوع مسیح دی مُنادی کیتی سی۔ فیلکُس تے فیستُس دے دور دے وچ وی ایہہ ای دارالخلافہ سی۔ ایہہ اپنے قدیم فنی تخلیق دے وچ بڑا مشہور سی۔ ایتھے دے ماہر انجئیر لوکاں نے پُرانے بادشاہواں دے مجسمے بنا کے اوس شہر دے وچ لگائے ہوئے سن جہناں دے وچوں کُجھ اج تیکر تاریخ دا حصہ وی بنے ہوئے نے۔ قیصریہ بندرگاہ توں ۱۷ میل دُور سی۔ ایہدے علاوہ قیصریہ دے ناں توں اِک ہور شہر وی سی جیہڑا گلیل دی جھیل تے دمشق دے وچکار سی جیہڑا ہیرودیس دے زمانے دے وچ وی موجود سی تے اوتھے فِلِس وی رہندا سی۔ ایہدا ناں قیصر دے ناں توں قیصریہ رکھیا گیا سی۔

ساؤل قیصریہ توں ہُندا ہویا ترسیس نوں آیا تے اوتھے وی اوہنے خُداوند دے ناں دی خدمت کیتی سی۔ ترسیس اوہدی رہائش گاہ سی تے ایتھے او اپنا کاروبار کردا سی۔ پر جدوں او ترسیس نوں واپس آیا تے

اوہنے اوتھے وی خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کرنا جاری رکھیا سی۔ ایہہ ترسیس شہر بحرِ اوقیانوس توں دسم میل دُور سی۔ ایہہ بہت ای مشہور شہر سی تے ایہدے وچ لوکاں دا آنا جانا عام سی۔ اوہناں نوں کوئی ٹیکس نہیں دینا پیندا سی۔ ایہہ شہر تعلیمی سہولتاں دی وجہ توں وی جانیا پچھانیا جاندا سی۔ تے ایہہ شہر ایتھینے دی طرح فلاسفی تے نویاں تحقیقاں دے وچ وی مشہور سی۔

قیصر اگستس وی ماہر فلسفہ دان سی تے او ترسیس دا رہن والا سی۔ اوہدے ای آکھن دے نال ترسیس شہر نوں بُتاں دے نال بھر دِتا گیا سی۔ پر ساؤل جیہڑا ایس ای شہر دا وسن والا سی تے او نسلی اعتبار دے نال یہودی سی۔ او ایس شہر دے وچوں جا کے گملی ایل دا شاگر بن گیا سی تاں پئی باقاعدہ طور تے شریعت دی تعلیم نوں حاصل کرے۔ ایتھے رہندیاں ہوئیاں اوہنے خُداوند دے کلام دی تربیت پائی سی۔ تے فیر خُداوند یسوع مسیح نے جیہڑا اوہنوں حیاتی بخش کلام دِتا سی او اوہنوں لے کے ترسیس وچ گیا سی۔

دمشق تے یروشلیم دے وچ مُنادی کرن دےباہجوں اوہدیاں مشنری سفراں دا آغاز ہویا سی۔ تے او خُداوند دی ہدایت دے مُطابق بہت ساریاں مُلکاں دا سفر کردیاں ہوئیاں خُداوند دے ناں دی مۃنادی کردا رہیا سی۔ ایویں یروشلیم تے یہودیہ دے وچ کلیسیا قائم ہو گئی سی تے لوکی خُدا دے ناں نوں جلال دیندے پئے سن۔ کلیسیا دے وچ اطمینان رہیا سی تے ترسیس تے غیر یہودیاں دے وچ ایماندار

تیار ہُندے پئے سن۔ اوہناں نوں خُداوند یسوع مسیح دے بارے دسیا گیا سی تاں پئی او پاک روح نوں حاصل کرن تے ایمانداری دے نال فتح مند حیاتی نوں بسر کرن۔ ایہہ گل بہت اہم تے غیر معمولی سی پئی بہت ساریاں لوکاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے بارے بیان کیتا گیا سی تاں پئی او ابدی حیاتی نوں حاصل کرن۔

جتھے تیکر یہودیاں دا تعلُق اے تے او خُدا نوں منن والے یہودی تے پہلاں ای شریعت دیاں حُکماں دے سببوں خُدا دے نال رفاقت رکھدے سن۔ ضرورت ایس گل دی سی پئی غیر قوماں نوں وی خُدا دے جلال دے بارے دسیا جاوئے۔ یہودی بہت ای مُنظم لوک سن تے اوہناں دے کول لوکاں نوں خُدا دے بارے دے وچ دسن دے لئی بہت چنگا طریقہ موجود سی۔ تے شریعت دی تعلیم ہر اِک بچے دے لئی لازمی سی۔ ایہدے علاوہ خُدا دے حضور دے وچ قُربانیاں کرن دے لئی وی باقاعدہ طریقہ پایا جاندا سی۔

پچھلیاں باباں دے وچ اسی ویکھیا اے پئی سامریہ دے وچ وی لوکاں نوں ایس تحریک دے وچ شامل کیتا گیا سی جہناں دے نال لوکی نفرت کردے سن۔ تے ایویں ای غیر قوماں وی ایس نجات دے وچ شامل ہوئیاں سن جہناں توں یہودی نفرت کردے سن۔ حالانکہ یسوع مسیح ہر اِک دے لئی نجات دا وسیلہ بن کے آیا سی۔

۱۰ویں باب دے وچ سانوں کُرنیلیس دا ذکر ویکھن نوں مِلدا اے۔ او اطالیانی باشندہ سی تے ایہدے نال اسی پطرس دا ذکر ویکھدے آں۔ او پینتیکوست دے دن اوہناں لوکاں دے وچ شامل سی جہناں نوں پاک روح مِلیا سی۔ او پاک روح دے نال بھریا ہویا سی تے کُرنیلیس نوں شمعون نے بپتسمہ دِتا سی۔ ایویں عیدِ پینتیکوست دے دن پطرس رسولاں دے وچوں ساریاں توں اگے سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۹ باب دی ۳۱ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے او خُداوند دے خوف تے پاک روح دی تسلی تے چلدی تے وہدی جاندی سی۔

پطرس اوہناں لوکاں دے کول گیا جیہڑے خُدا توں ڈردے سن۔ ایتھے خوف توں مُراد ڈرنا نہیں اے سگوں خُدا دی محبت دے وچ رہندیاں ہوئیاں اوہدی تابعداری کرنا تے اوہدے ناں نوں جلال دینا اے۔ یعنی او خُدا دی عزت کرن دے وچ سنجیدہ سن۔ کیوں جے اوہناں دے وچ خُدا دا پاک روح وسدا سی۔ تے او خُدا دی تابعداری دے وچ یسوع مسیح نوں جلال دیندے سن۔ تے او دوجیاں دے لئی خُداوند یسوع مسیح دی تابعداری دے وچ دوجیاں دے لئی نمونہ بن گئے سن۔ ایہہ خُدا دی وڈی قُدرت سی جہدا اظہار کلیسیا دے وسیلے دے نال ہُندا پیا سی۔ تے اوہناں دے ایس کردار دے باعث خُدا اوہناں نوں تسلی، اطمینان تے ہر طرح دیاں روحانی جسمانی برکتاں دے نال نوازدا پیا سی۔ او اوہناں نوں تسلی دے لئی لفظ دیندا سی۔ تے اوہناں دی خدمت دے نال ایمانداراں دی تعداد دے

وچ واہدا ہُندا جاندا پیا سی۔ پُرانے عہد نامے دے وچ وی جدوں اسی خدا دی عزت دے بارے پڑھدے آں تے او ایہدے وچ بہت سنجیدہ سن تے خُدا نوں ای اختیارِ کُل مندے سن۔

ایویں کلیسیا وہدی تے ترقی کردی جاندی سی تے ایمانداراں دی تعداد دے وچ واہدا ہُندا جاندا سی۔ او سارے رل کے خُدا دے ناں دی ستائش کردے سن۔ تے اوہناں دے کردار توں سارے لوکی ایہہ جاندے سن پئی او یسوع مسیح نوں منن والے نے۔ پُرانے عہد نامے دے وچ وی ایہہ بیان کیتا گیا اے پئی خُداوند دا خوف دانائی دا مُڈھ تے علم دا شروع اے۔ ایہہ سچ اے پئی جیویں جیویں اسی یسوع مسیح دے ناں دے وچ وہدے جاندے آں او سانوں ہور سمجھ عطا کردا اے پئی اسی اوہدیاں گلاں تے کماں نوں جان تے پچھان سکئیے۔ او ساڈی سوچ نوں بدل دیندا اے تے دُنیا دی سوچ نوں ساڈے ذہن توں کڈھ دیندا اے۔ او ساڈیاں خُودساختہ علمِ الٰہی دیاں نظریاں نوں بدل دیندا اے۔ او نوے طور تے سانوں حیاتی گُزارن دے لئی مدد دیندا اے تے ساڈیاں خیالاں نوں تبدیل کردا اے۔

ایویں کرن دے نال ساڈیاں انساناں دے نال تعلُق ٹھیک ہوجاندا اے تے سانوں اِک دوجے دے رفاقت دے نال برکت مِلدی اے۔ خُدا دا پاک کلام سانوں راہ وکھاوندا اے تے بہت ساریاں آزمائشاں دے وچ ساڈی مدد وی کردا اے۔ ابتدائی کلیسیا دے لوکی پاک روح دے نال بھر کے پاک کلامدی

روشنی دے وچ حیاتی نوں بسر کردے سن تے ایویں کلیسیا ہر روز ترقی کردی جاندی سی۔ اعمال ۹ باب دی ۳۲ ایت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے ایویں ہویا پئی پطرس ہر تھاں تے پِھردا ہویا اوہناں مُقدساں دے کول وی گیا جیہڑے لُدہ دے وچ رہندے سن۔

ایہدے توں سانوں ایہہ گل واضح ہو جاندی اے پئی ابتدائی کلیسیا دے وچ رسولاں دی خدمت کسے اِک تھاں تیکر محدود نہیں سی سگوں اوہناں نوں جتھے خُدا دا پاک روح ہدایت کردا سی او اوتھے چلے جاندے سن۔ کیوں جے خُدا ایہہ چاہندا سی پئی ہر اِک انسان تیکر اوہدا پیغام پہنچے۔ اسی ویکھدے آں پئی جِنا پطرس دے بارے پڑھن نوں مِلدا اے اوہنا ہور رسولاں دے بارے نہیں مِلدا اے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی اوہناں نے خُدا دی تابعداری دے وچ کوئی کمی نہیں چھڈی ہوئی ہوئے گی۔ اسی ویکھدے آں پئی پطرس ساریاں رسولاں دے نال رفاقت رکھدا سی۔ او سارے خُدا دے ارشادِ اعظم نوں پُورے کرن والے سن تے او دلیری دے نال خُدا دے پاک کلام نوں سُناوندے سن۔ اوس حُکم نوں جیہڑا متی ۲۸ باب تے اعمال ا باب دی ۸ آیت دے وچوں ویکھن نوں مِلدا اے۔

پطرس سفر کردیاں ہوئیاں یروشلیم نوں پہنچدا اے جتھے او دوجیاں رسولاں دے نال رفاقت رکھدا اے۔ یروشلیم توں لُدہ نوں جاون والا راستہ سِدھا نہیں اے سگوں او کُجھ ٹیڑھا راہ اے۔ ایس علاقے

دا بائبل دے آثارِ قدیمہ دے نال بہت تعلُق اے۔ فلپس نے حبشی خوجے نوں کلام سُناون دے لئی جیہڑی راہ نوں ورتیا سی او وی ایہہ ای راہ سی۔ لُدہ یروشلیم توں ۳۰ میل دے فاصلے تے سی ایتھوں اِک سڑک یافا نوں وی جاندی سی۔ ایتھوں اِک سڑک اوس ودی دے وچوں دی وی لہنگدی سی جھنوں لُہاراں دی بستی آکھدے سن۔ کیوں جے جدوں فلستی اوتھے رہندے سن اوہ آکھدے سن پئی اوہناں دے کول کوئی لُہار نہیں اے تے اوہناں نوں اپنیاں ہتھیاراں نوں تیز کرواون دے لئی فلستیاں دے کول آنا پوئے گا۔ لُدہ یہودیہ دے صوبے دا اِک شہر سی تے ایویں ایہہ اِک جانی پچھانی تھاں سی۔ ایویں اسی ویکھدے آں پئی اعمال دی کتاب دے وچ رسولاں نے خُداوند یسوع مسیح دی ہدایت دے مُطابق اوہدی مُنادی دا کم کیتا سی۔ ویکھدے آں پئی اعمال ۹ باب دی ۳۳ تے ۳۴ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

اوتھت اینیاس ناں دے اِک مفلوج نوں پایا جیہڑا ۸ وریاں توں منجی اُتے پیا ہویا سی۔ پطرس نے اوہنوں آکھیا پئی اے اینیاس یسوع مسیح تینوں شفا دیندا اے اُٹھ آپ اپنا بستر وچھا تے او اوس ای ویلے اُٹھ کھلوتا۔

اسی ایہہ نہیں جاندے آں پئی اینیاس ایماندار انسان سی یا نہیں پر ایہہ بیان کیتا گیا اے پئی اوہدی حیاتی دے وچ ایہہ معجزہ رونما ہویا سی۔ تے اوہنے خُداوند یسوع مسیح دی قُدرت دا تجربہ کیتا سی۔

تے شاید اوہنوں وی ایہہ توقع نہیں سی پئی اوہدے نال ایہہ کُجھ ہون والا سی۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی خُداوند دا روح انساناں دی حیاتی دے وچ کم کردا اے۔ تے غیر قوماں دے لئی ایہہ بہت ای خُوشی دی گل سی پئی اوہناں دے لئی وی نجات دی بخشش جاری ہوئی سی۔

ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی پطرس ایہہ جاندا سی پئی خُداوند یسوع مسیح نے بہت ساریاں لوکاں نوں اپنی زمینی خدمت دے دوران شفا عطا کیتی سی۔ تے پطرس خُداوند یسوع مسیح دی ایس قُدرت نوں چنگی طرح دے نال جاندا سی او جاندا سی پئی یسوع ناں دے وچ قُدرت پائی جاندی اے۔ تے پطرس یسوع مسیح دے ناں توں اینیاس نوں شفا دیندا اے تے او اوس ای ویلے چنگا ہو گیا سی۔ ایتھے پطرس نے کوئی جادوئی ترکیب یا علم نہیں ورتیا سی۔ اوہنے صرف یسوع مسیح دے ناں توں اوہنوں شفا پاون دا حُکم دِتا سی۔ تے فیر جدوں پطرس تے یوحنا تیجے پہر ہیکل نوں جاندے پئے سن تے اوہناں نے اِک جنم دے لنگڑے نوں وی ایویں ای یسوع مسیح دے ناں توں شفا دِتی سی۔ او اوتھے کھلوتا بھیک منگدا پیا سی تے پطرس نے اوہنوں آکھیا پئی سونا چاندی تے میرے کول نہیں اے پر جو کُجھ ہے او تینوں دیندا آں پئی یسوع مسیح دے ناں توں چل پھر تے او اوس ای ویلے اُٹھ کھلوتا تے چل پِھرن لگیا۔ تے ہیکل دے وچ موجود لوکی اوہنوں ویکھ کے حیران ہوگئے سن۔ ایویں ای اینیاس

وچ یسوع مسیح دے ناں توں شفا پا گیا سی۔ جے اسی خُداوند یسوع مسیح دی قُدرت تے بھروسہ کریئے تے او ہر ویلے ہر تھاں تے موجود اے۔

ایویں اینیاس نے شفا پائی تے او خُداوند یسوع مسیح دے ناں اُتے ایمان لیایا سی۔ او غیر قوم توں سی تے بُتاں نوں منندا ہوئے گا۔ پر شفا پاون دے بعد او ایہناں کماں نوں چھڈ کے یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیایا تے غیر قوماں دیاں ساریاں کماں نوں چھڈ دِتا۔ ساڈے وچوں ہر اِک نوں چاہیدا اے پئی اسی اپنیاں حیاتیاں دے وچ خُداوند یسوع مسیح نوں اول درجہ دیئے۔

یہودی شریعت دے وچ شفا پاون والے دے لئی کجھ رسماں پائیاں جاندیاں سن پئی جے کوئی کسے بیماری توں شفا پاوندا سی تے او واجب الادا منت دے لئی پابند ہُندا سی۔ تے اوہنوں شریعت دے مُطابق ہیکل دے وچ گُزرانا ہُندا سی۔ پر ایتھے اسی ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح دا یقین کردیاں ہوئیاں اِک دم شفا جاری ہو گئی سی تے اوہنوں ابدی حیاتی وی مِل گئی سی۔ خُداوند یسوع مسیح دی ایس شفا نوں ہر کوئی حاصل کرسکدا اے صرف ایہدے لئی اوہدے اُتے ایمان لیاون دی لوڑ اے۔ ایہہ بے حد ضروری اے کیوں جے او انسانیت دے نجات دا بانی اے تے ایویں اج وی ہزاراں لوکی خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں نجات نوں حاصل کردے پئے نے۔ اگے وہدے آں تے ویکھدے آں پئی اعمال ۹ باب دی ۳۵ توں ۳۹ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے لُدہ تے شارون دے وسن والے اوہنوں ویکھ کے خُداوند دے ول رجوع لیائے۔ تے یافا دے وچ اِک شاگردہ سے جہدا ناں تبیتاہ سی جہدا ترجمہ ہرنی اے۔ او بہت اے نیک کم تے خیرات کردی ہُندی سی۔ اوہناں دناں دے وچ ایویں ہویا پئی او بیمار ہو کے مر گئی تے اوہناں نہلا کے بالا خانے وچ رکھ دِتا گیا۔ تے کیوں جے لُدہ یافا دے نیڑے سی تے حواریاں نے ایہہ سُن کے پئی پطرس اوتھے ہے دو بندیاں نوں بھیجیا تے اوہدے توں درخواست کیتی پئی ساڈے کول آون دے وچ دیر نہ کر۔ پطرس اُٹھ کے اوہناں نے نال ٹُر پیا۔

ایس حوالے دے وچ سانوں تبیتاہ دے بارے پڑھن نوں مِلدا اے تے او رسول نہیں سی پر او خُداوند دے اُتے ایمان رکھدی سی۔ ایتھے ایس حوالے نوں بیان کیتا گیا اے پئی نجات غیرقوم دے وچ مرداں تے عورتاں دوناں دے لئی بیان کیتی گئی اے۔ بہت سارے لوکی غیر قوماں دے وچوں کلیسیا دے وچ شامل ہوئے تے خُداوند یسوع مسیح نوں نجات دہندہ قبول کیتا سی۔ ایہناں دے بارے اسی ویکھدے آں پئی کنے جوش تے جذبے دے نال او خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کردے نے۔

غیر قوم دے وچوں بہت سارے لوکی یسوع مسیح دے کول آئے سن تے ایتھوپیا، دمشق، سامریہ تے دوجیاں بہت ساریاں لوکں نے غیر قوم وچوں خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی۔ اسی اوہناں دے بارے ویکھدے آں پئی کنے جذبے دے نال اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی۔ تے

تبیتاہ دے بارے اسی ویکھدے آں پئی او بڑی دیانتدار سی تے اپنے مال دے نال دوجیاں دی مدد کردی سی تے خُداوند دی خدمت کردی سی۔ او کپڑا بُنن دا کم کردی سی تے ساریاں دے نال چنگا ورتدی سی۔ تے اِک دم او بیمار ہو گئی تے مر گئی سی۔ تے اوہناں نے اوہنوں نہلا کے بالا خانے وچ رکھ دِتا۔ اوتھے ہور شاگرد وی موجود سن جیہڑے ایذارسانی دے بعد ایتھے رہندے پئے سن تے او یروشلیم توں نکل کے ایتھے آوسے سن۔ تے دوجیاں حواریاں نوں جدوں ایہہ پتہ لگیا پئی پطرس یافا دے وچ اے تے اوہناں نے بندیاں نوں بھیجیا تے پطرس نوں آکھیا پئی او اوہناں دے کول چھیتی دے نال آ جاوئے۔ تے اوتھوں یافا آون جاون دے وچ ۷ گھنٹے لگدے سن۔ تے اعمال ۹ باب دی ۳۹ تے ۴۰ آیت دے وچ اسی ویکھدے آں پئی ایویں لِکھیا ہویا اے:

پطرس اُٹھ کے اوہناں دے نال ٹُر پیا۔ جدوں پہنچیا تے اوہنوں بالا خانے وچ لے گئے تے ساریاں بیوہ عورتاں روندیاں ہوئیاں اوہدے کول آکھلوتیاں تے جیہڑے کُرت تے کپڑے ہرنی نے اوہناں دے نال رہ کے بنائے سن اوہنوں وکھاون لگیاں۔ پطرس نے ساریاں نوں باہر کڈھ دِتا۔

جہناں لوکاں دے نال او شفقت دے نال پیش آوندی سی او سارے روندے پئے سن۔ ایتھے بیوہ عورتاں دا ذکر کیتا گیا اے تے امکان اے پئی ایہہ او عورتاں نے جہناں دی مدد او اپنی حیاتی دے وچ کردی رہی سی۔ ایہہ اوہناں ساریاں دے لئی بہت غم تے دُکھ دا ویلا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی پطرس

نے بالکُل ایویں ای کیتا سی جیویں خُداوند یسوع مسیح نے کیتا سی۔ یسوع مسیح نے اپنی خدمت دے دوران اِک کُڑی نوں جیوندہ کیتا سی تے اوہنے وی ساریاں گھر والیاں نوں باہر کر دِتا سی۔ پطرس وی ایتھے ساریاں نوں باہر جاون نوں آکھدا اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۹ باب دی ۴۰ آیت ایہہ بیان کردی اے:

۔۔۔تے گوڈے ٹیک کے دُعا کیتی فیر لاش دے ول نوں دھیان کر کے آکھیا اے تبیتاہ اُٹھ! تے اوہنے اکھاں کھول دِتیاں تے پطرس نوں ویکھ کے اُٹھ بیٹھی۔

ایتھے پطرس نے جیہڑے لفظ ورتے سن او یسوع مسیح دیاں لفظاں توں صرف اینے ای فرق سن پئی یسوع مسیح نے آکھیا سی تلیتاہ قومی یعنی اے چھوٹی لڑکی اُٹھ۔ تے پطرس ایتھے اوہدا ناں لیندیاں ہوئیاں آکھدا اے تبیتاہ اُٹھ۔ ایہہ تبیتاہ ارامی زبان دا لفظ اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی تبیتاہ اوس نکی کُڑی دی طرح اُٹھ کے بیٹھ گئی سی۔

اسی ویکھدے آں پئی پطرس نے وی اویویں ای کیتا سی جیویں خُداوند یسوع مسیح نے کیتا سی۔ کیوں جے پطرس خُداوند یسوع مسیح دی زمینی حیاتی دے وچ اوہدے نال نال سی۔ اسی ویکھدے آں پئی انجیل دے وچ اوس نکے کُڑی دے جیوندے ہون نوں بیان کیتا گیا اے تے لوکی بہت ڈر گئے سن۔

تے خُداوند یسوع مسیح نے اوس نکے کُڑی نوں اوہدے ماں پئو دے حوالے کیتا سی۔ تے اعمال ۹ باب دی ۴۱ تے ۴۲ آیت بیان کردی اے:

اوہنے ہتھ پھڑ کے اوہنوں اُٹھایا تے مُقدساں تے بیوہ نوں سد کے اوہناں دے سپُرد کیتا۔ تے ایہہ گل سارے یافا دے وچ مشہور ہو گئی تے کئی خُداوند اُتے ایمان لیائے۔

پطرس نے ایویں ای کیتا سی جیویں خُداوند یسوع مسیح نے کیتا سی۔ او خُداوند یسوع مسیح دا پیروکار سی تے او اویویں ای کرے گا جیویں اوہدے مالک نے کیتا سی۔ خُداوند یسوع مسیح دی ہر اِک گل اوہدیاں حواریاں دے لئی نمونہ سی۔ تعلیم دیون وچ، کلام کرن دے وچ، معجزے وکھاون دے وچ تے خُدا دی قُدرت نوں بیان کرن دے وچ یسوع مسیح دی ذات اوہناں دے لئی اِک نمونہ سی۔ پطرس اپنے چُنے جاون توں لے کے ساری خدمت دے وچ اوہدے نال نال رہیا سی۔ تے او سارا کُجھ جاندا سی پئی یسوع مسیح نے کیہ کیہ کیتا اے۔ تے ہُن پطرس وی او ای کردا پیا سی جو کُجھ اوہنے ویکھیا سی۔ جیہڑیاں گلاں نوں اوہنے یسوع مسیح دی حیاتی توں سِکھیا سی اوہناں نوں اوہنے اپنی حیاتی دے وچ اپنایا سی۔

پطرس نے تبیتاہ نوں آکھیا پئی اُٹھ تے فیر اوہدا ہتھ پھڑ کے اوہنوں اُٹھایا تے بیواواں تے مُقدساں دے سپُرد کر دِتا سی۔ تے ایہہ گل سارے یافا دے وچ مشہور ہو گئی سی تے بہتیریاں نے یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی۔

اسی انجیلیاں دےوچ ویکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح نے مُردیاں نوں جیوندہ کیتا سی تے ایتھے پطرس نے تبیتاہ نوں جیہڑی مر گئی سی جیوندہ کیتا سی۔ تے خُداوند دی قُدرت دے نال اوہدی زمینی حیاتی دے وچ واہدا ہوگیا سی۔ اعمال ۹ باب دی ۴۳ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے ایویں ہویا پئی او بہت دن یافا دے وچ شمعون نامی دباغ دے کول رہیا۔

ایہہ ایس باب دی اخیری آیت اے۔ شمعون دباغ دا گھر سمندر دے کول سی تے او کاروباری آدمی سی جھدے کول پطرس کئی دناں تیکر رہیا سی۔ پطرس بُنیادی طور تے یہودی سی تے او ہر اوس گل توں گُریز کردا سی جیہڑی اوہنوں ناپاک کرسکدی ہوئے۔ تے اوہنے شمعون دباغ دے گھر وچ رہنا ٹھیک سمجھیا سی۔ اگے باب دے وچ اسی ویکھدے آں پئی اوہنوں اِک غیر یہودی دے گھر دے وچ جاون دے لئی آکھیا جاندا اے تے او کُجھ کتراوندا اے کیوں جے او نہیں چھندا سی پئی کسے ناپاک شے دے نال اوہدا واسطہ پوئے۔ پر خُداوند دے ولوں اوہنوں اوس غیر قوم بندے کُرنیلیس دے گھر دے وچ جاون دا حُکم مِلدا اے۔

رسول جدوں مشنری سفر تے جاندے سن تے او کسے دوجے ایماندار دے کول ٹھہردے سن تاں پئی او اِک دوجے دے نال رفاقت رکھ سکن۔ ساؤل اُتے جدوں دمشق وچ خُداوند یسوع مسیح ظاہر ہویا تے او وی دوجیاں ایمانداراں دے نال رہیا سی۔ تے اگلیاں باباں دے وچ سانوں غیر قوم لوکاں دے وچ رفاقت دی وجہ توں نجات دا ذکر ویکھن نوں مِلدا اے۔ او بندہ قیصریہ دے وچ رومی پلٹن دا سردار سی۔ خُداوند نے کسے اِک بندے دے لئی وی اپنیاں رسولاں نوں اوہدے کول بھیجیا سی تاں پئی او نجات نوں جان سکن۔ تے پطرس نے کُرنیلیس دے کول جان کے ایہہ جان لیا سی پئی خُداوند دی نجات ساریاں دے لئی اے۔

ساڈا پیغام مکن والا اے پر اسی ایس نویں باب دے اُتے چنگی طرح دے نال نگاہ کراں گے۔ تے ایہہ نواں باب ساؤل دی حیاتی تے اوہدی حیاتی دے وچ تبدیلی دے بارے بیان کردا اے۔ ساؤل دی کہانی شروع ہُندیاں ہوئیاں سانوں پطرس دی کہانی وی ویکھن نوں مِلدی اے۔ ہُن ساؤل دی کہانی پولوس ناں دی تبدیلی دے نال ای غیر قوماں دے وچ شروع ہون والی سی۔ کیوں جے خُداوند خُدا نے کدی وی غیر قوماں نوں اپنی نجات توں خارج نہیں کیتا سی۔ غیر قوماں دی نجات دے وچ شریک نے کیوں جے خُدا نے اوہناں نوں ابدی حیاتی دے لئی چُنیا اے تے نجات دی فراہمی عطا کیتی اے۔

تے فیر سانوں اوہناں ے نیک نام بندیاں دے بارے پڑھن نوں مِلدا اے جہناں نوں بیوہ عورتاں دے لئی ریلیف دے فنڈ لئی چُنیا گیا سی تاں پئی پاک کلام دی خدمت دے وچ کوئی خلل نہ پوئے تے خُوشخبری دا کم جاری رہوئے۔ ایہہ خُداوند دا کم اے جہدے باعث ایتھوپیا تے سامریہ دیاں لوکاں نوں خُداوندے کول آون دا حق مِلیا سی جہناں نوں یہودی پسند نہیں کردے سن۔

غیر قوماں دے لئی ساریاں توں وڈی خدمت پولوس رسول دے وسیلے دے نال جاری ہون والی سی۔ جہدے وچ اوہنوں بہت دُور دیاں علاقیاں دے لئی سفر کرنا سی۔ دمشق دی راہ وچ تبدیلی دے بعد او یروشلیم آیا سی تے او غیر قوماں دے لئی خُدا دا چُنیا ہویا وسیلہ سی۔ دسویں باب دے وچ پطرس نوں وی غیر قوم دے کول جاون دے لئی آکھیا گیا سی پر پہلاں تے او کترایا تے فیر خُداوند دی مرضی دے مُطابق اوس گھر دے وچ چلا گیا سی۔ دمشق دیاں عبادتخانیاں دے وچ اوہنے خُداوند یسوع مسیح دے خُدا دا بیٹا ہون دی مُنادی کیتی سی۔ پطرس تے دوجیاں رسولاں دا مرکزی نقطہ نظر وی یسوع مسیح دی ذات ای سی۔ نجات اوہدے ناں توں ای مُمکن سی تے ایہہ گل اہم اے پئی خُدا نے اپنی نجات دے وسیلے دے نال غیر قوماں نوں وی ابرہام دی اولاد ہون وچ شامل کیتا اے۔ تے ایویں پولوس نے غیر قوماں نوں پینتیکوست دی خُوشخبری دِتی سی۔

ایویں خُداوند خُدا نے غیر قوماں دے لئی برکتاں دے بُوہے کھول دِتے سن تے اوہناں نوں ہر طرح دیاں برکتاں عطا کیتیاں سن۔ رسولاں نے یروشلیم دے وچ وی بہت سارے معجزے وکھائے سن جہناں دے سببوں بہت ساریاں لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں جانیا سی۔

غیر قوماں دے لئی نجات دا بُوہا کھُل گیا سی تے او یروشلیم نوں واپس مُڑیا تاں پئی غیر قوماں دے وچ اپنی خدمت نوں شروع کرے۔ او ایس خدمت دے لئی تیار سی جہدے وچ اوہنوں دُکھ اُٹھانا سی تے غیر قوماں دے وچ اپنی خدمت نوں یسوع مسیح دے ناں نوں جلال دیون دے لئی پہنچانا سی۔ یروشلیم دی کلیسیا بُنیادی حیثیت دی حامل اے تے خُدا نے یروشلیم دی کلیسیا نوں اپنی خدمت دے لئی بجا طور تے ورتیا سی۔ تے جیویں جیویں کلیسیا وہدی گئی سی خُدا نے ہور ایمانداراں نوں تیار کیتا سی پئی اوہدی خدمت نوں پُورا کرن۔ تے کلیسیا دے وچ ایمانداراں دا تعداد دے وچ واہدا ہُندا گیا سی۔

۱۰ویں باب دے وچ اسی ویکھدے آں پئی پطرس غیر قوم بندے دے گھر جاون توں انکار کردا اے۔ یہودیاں، غیر قوماں تے ساڈی ساریاں دے لئی ایہہ اہم پیغام اے پئی یسوع مسیح خُدا دا پُتر اے۔ تے او ساڈے ایمان دا مرکزی حصہ اے۔ جہدے وسیلے دے نال اسی ابرہام دے نال کیتی گئے وعدے دے وچ شامل ہُندے آں تے ایمان دے نال ابرہام دی نسل ٹھہردے آں۔

ایویں عہد پینتیکوست دی برکت غیر قوماں نوں وی حاصل ہندی اے۔ تے ایہہ خُدا دا منصوبہ سی پئی پولوس کلیسیا نوں ستاوئے تے فیر او آپ اوہناں دے نال دُکھاں وچ شریک ہوئے۔ خُدا یروشیلم دی کلیسیا نوں ورتدا اے پئی غیر قوماں نوں خُوشخبری سُنائی جاوئے۔ تاں پئی او اوہنوں قبول کرن تے نجات نوں حاصل کرن تے خُداوند یسوع مسیح نوں اپنا نجات دیون والا قبول کرن۔

اعمال دی کتاب دے وچ اسی ویکھدے آں پئی جیویں جیویں خُداوند اوہناں نوں خدمت سونپدا گیا سی او اوہدے جلال دے لئی وہدے گئے سن۔ پطرس نے عید پینتیکوست دے دن ای پُوری دلیری دے نال کلیسیا دی بُنیاد رکھ دِتی سی تے فیر پولس غیر قوماں دا رسول ہو کے سامنے آیا سی۔ اسی پولس رسول دی حیاتی دے وچ تبدیلی نوں ویکھدے آں جدوں او دمشق توں سِدھا یروشلیم نوں آیا تے دو ہفتیاں تیکر پطرس دے نال رہیا سی۔ پولس عرب دے وچ وی خدمت کردا رہیا سی تے ایہہ بیان نہیں کیتا گیا اے پئی اوتھے پہلاں کلیسیا موجود سی یا نہیں۔

ستفنس نوں ایذارسانی دا سامنا کرنا پیا سی ایتھوں تیکر پئی اوہنوں مسیح دے ناں دا پرچار کرن دی وجہ توں قتل کر دِتا گیا سی۔ تے ایہدے بعد کلیسیا لئی ایذا رسانی دا دور شروع ہو گیا سی۔

پولس دی خدمت بہت نکی جِنی کلیسیا توں شروع ہوئی سی۔ صرف کُجھ رسول تے فیر ایہدے بعد عبادتخانیاں دے وچ جا کے مُنادی کرنا۔ تے باہجوں خُدا نے اوہنوں عالمگیر کلیسیا دے وچ مُنادی دے

لئی ورتیا سی۔ اوہنے صرف نامی مسیحی دی طرح حیاتی بسر نہیں کیتی سی سگوں اپنی بُلاہٹ دے مُطابق خُداوند دی پُوری خدمت کیتی سی۔

تے ساڈے لئی سِکھن دی گل ایہہ ہے پئی بھاویں جے اسی پاسبان نہیں آں تے نہ ای کلیسیا دے وچ ساڈے کول کوئی وڈا عہدہ اے۔ تاں وی جے اسی نکی نکی خدمت دے وچ وی وفادار آں تے اسی خُدا دے ناں نوں جلال دیندے آں۔ تے ایویں کلیسیا وہدی گئی تے خُدا اوہناں نوں برکت دیندا گیا سی۔ ایہدے نال ای اسی اپنی اج دی ساری گل بات نوں مُکاوندے آں تے خُدا دا شُکر ادا کردیاں ہوئیاں اوہدے توں آون والیاں سبقاں لئی وی مدد منگدے آں۔ آؤ اسی دُعا کرئیے:

خُداوند اسی تیرا شُکر ادا کردے آں تیرے پُتر دی اہم ترین خدمت دے لئی جیہڑی اوہنے ساڈے لئی کیتی اے۔ اسی اپنے خاندان، اپنیاں بچیاں اپنیاں دوستاں دی حیاتی دے وچ تیرے ناں نوں جلال دینا چاہندے آں۔ اسی تیرے وڈی بھلیائی دے لئی تیرے شُکرگُزار آں۔ اسی شُکر ادا کردے آں پئی تُو ساڈی حیاتی دیاں مُشکلاں دے وچ وی ساڈی مدد کردا ایں۔ اسی تیری محبت دے لئی تیرے طلبگار آں۔ اسی تیرے توں منت کردے آں پئی ساڈیاں دلاں نوں روشن کر تے اسی تیرے ناں رفاقت رکھ سکئیے۔

اسی تیرے نال پیار کردے اں تے منت کردے آں پئی سانوں اپنے ناں دے وچ ہور اگے ہودد دے وچ راہ وکھا پئی اسی تابعداری دے نال تیری پیروی کرئیے۔ سانوں اجہیا دل عطا کر جیہڑا تیری وفاداری وچ حیاتی گُزارے۔ اج دے سبق لئی تیرا شُکر کردے آں تے منت کردے آں پئی آون والے ویلے دے وچ وی تُو ساڈی مدد کریں۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں، آمین۔

اے خداوند! اس رفاقت کے لئے ہم تیرا شکرادا کرتے ہیں اور اس اسحقاق کے لئے کہ تُو ہمارے ساتھ رہتاہے اور ہم سے دستبردار نہیں ہوتا۔ ہماری مدد فرما تاکہ ہم تیرا زندگی بخش پیغام سُنیں اور سمجھ سکیں۔ ہم سبھوں کی مدد اور حفاظت کر، تاکہ ہم ایک دوسرے کی نجات کا وسیلہ بنیں اور ہماری باہمی محبت تیرے نام کے وسیلہ سے بڑھتی جائے۔ ہم تیری برکات کے لئے شکر گزار ہیں۔ یسوع مسیح کے نام کے وسیلہ سے مانگتے ہیں۔آمین!

اعمال کی کتاب کا نواں باب بڑا اہم باب ہے اس میں ساؤل کی تبدیلی کا بیان ہے۔ کیونکہ وہ پہلے کلیسیا کا ستانے والا تھا اور اس باب میں خداوند نے کی زندگی کو بالکل بدل دیا۔ اور اس سے پچھلے ابواب میں ہمیں کلیسیا کی ترقی اور بڑھوتری دکھائی دیتی ہے۔ ہر روز کلیسیا میں نئے ایماندار شامل ہوتے جاتے تھے اور لوگ یسوع مسیح کو قبول کرتے تھے۔ یہاں تک کہ نئے ایمانداروں کی ضرورت کو بھی خیال رکھا جاتا تھا اور اُنکی زندگی کی مشکلات میں دوسرے ایماندار اُن کا ساتھ دیتے تھے۔

اعمال کی کتاب کے چھٹے اور ساتویں باب میں کلیسیا کو بیرونی مسائل کا سامنا ہونے لگا تھا۔اور اس سے پچھلے حصہ میں حننیاہ اور سفیرہ کا واقعہ آتا ہے جب کلیسیامیں ریلیف فنڈ تقسیم ہونے کے لئے سات نیک نام شخصوں کو چُنا گیا تھا۔اور لوگ اپنی زمین اور جائیداد بیچ کر لا کر رسولوں کے قدموں میں رکھ دیتے تھے اور وہاں سے سب لوگوں میں اُن کی ضرورت کے مطابق بانٹ دیا جاتا تھا۔

کلیسیا کی باقاعدہ بنیاد کا آغاز تو عیدِ پینتیکوست کے دن ہی سے ہونا شروع ہو گیا تھا۔جب پطرس نے واعظ کیِا اور رسولوں پر رُوح القدس نازل اور ایک ہی دن میں تین ہزار لوگوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا اور وہ کلیسیا میں شامل ہو گئے اور وہ سب مل کر خوشی کرتے اور خداوند کی ستایش میں خوش رہتے تھے۔

خداوند یسوع مسیح کا نام کلیسیا میں عزت اور جلال پا رہا تھا۔ اور کلیسیا روز بروز خداوند کے نام میں ترقی کر رہی اور ایمان میں مضبوط ہو تی جاتی تھی۔اور ہر روز لوگ یسوع مسیح پر ایمان لاتے اورخداوند کی تعریف اور تمجید کرتے تھے۔

جب کلیسیا ایذا رسانی کا شکار ہوئی تو زیادہ تر یونانی مائل مسیحیوں کو دکھ اُٹھانا پڑا۔ اور زیادہ اُن لوگوں پر ظلم کیا اور مارا کُوٹا گیا جو یونانی مائل تھے۔

ستفنس پہلا شہید تھاجب اُسے اُسکی تقریر کے باعث یہ الزام لگا کر قتل کر دیا کہ وہ ہیکل کے حق میں درست نظریہ نہیں رکھتا ہے۔ اور یہودیوں کے لئے یہ جگہ نہایت اہم تھی۔اور جب ستفنس کو سنگسار کیا جا رہا تھا تو وہاں ایک شخص کھڑا تھا جس کا نام ساؤل تھا۔ وہ نہایت دلیر اور صاحبِ علم تھا لیکن مذہبی تعصب کی بنا پر وہ مسیحیت سے حسد کرتا تھا اور مسیحیوں کو قتل کرنے اور مسیحیت کا نام و نشان مٹا نے کا عزم کر چکا تھا۔وہ فریسی تھا اور یروشلیم سے اُس نے مسیحیوں کے خلاف اس مہم کا آغاز کیِا تھا۔ اور گملی ایل کے قدموں میں بیٹھ کر اُس نے شریعت کی تعلیم پائی تھی۔

یہودی سردار کاہنوں کے نظر میں ستفنس کی تقریر اُن کی مذہبی ساکھ پر ضرب تھی،جبکہ ستفنس اُس حقیقت کو بیان کر رہا تھا جس کی بنیاد کلام مقدس ہی سے ملتی ہے اور یہودی سردار کاہن محض اسے اپنے نقطہ نظر سے سمجھتے تھے اور پیشن گوئیوں کو اُن کے اصل معنوں میں قبول نہیں کر رہے تھے۔

ستفنس ہر بات انبیا کے صحائف اور کتابوں اور اقتباسات کے ذریعہ دے رہا تھا لیکن اُس کی حق بات سُننے والوں ناگوار گزری اور انہوں نے ستفنس کو سنگسار کرنا اور قتل کرنا چاہا ۔ ساؤل اس کام میں نہایت دلچسپی رکھتا اور اُس نے مسیحیت کے خلاف عَلم بُلند کیا۔

اُن دنوں رومی حکومت تھی اور مصر ،دمشق اور ارد گرد دوسرے اہم علاقوں کے لوگوں کو عام اجازت تھی کہ وہ ان علاقوں کی طرف سفر کر سکتے ہیں۔ اور مستقل رہایش کے نقطہ نظر سے بھی جا سکتے ہیں۔ رومی حکومت کی یہ پالیسی تھی کہ وہ یہودیہ کی سلطنت کو سیاسی اعتبار سے مستحکم کریں اور رومی سلطنت کو فروغ ملے۔ رومی حکومت کی طرف سے یروشلیم کے لوگوں کےلئے بھی آزادی تھی کہ وہ دوسرے علاقوں کے لوگوں کے ساتھ کاروباری میل جول رکھیں اور اسکا مقصد رومی حکومت کے لئے ماتحت اس خطے کو مستحکم کرنا۔اس کا دوسرا مقصد عوام کو ایک دوسرے کے قریب لانا اور معیشت کو فروغ دینا بھی تھا۔

دمشق میں آزادی سے آنا جانا اسی سلسلے کی کڑی تھی۔ کیونکہ رومی سلطنت اِس بات کے لئے کوشاں تھی کہ ان کے ماتحت تمام علاقوں کا ایک دوسرے سے کاروباری تعلقات استوار ہو جائیں۔

اس ایذا رسانی کا شکار ہونے والے تمام افراد کو حکومت اعتبار سے کوئی رکاوٹ نہیں کہ وہ دوبارہ یروشلیم میں داخل ہو سکیں۔ان پر ایسا کسی قسم کا کوئی اعتراض حکومت کی طرف نہیں تھا۔ وہ فلسطین اور گردونواح کے علاقوں سے آزادی سے یروشلیم اور یہودیہ کے علاقہ میں آسکتے تھے۔

دمشق ایک وسیع علاقہ تھا اور دکپلس سمیت دس علاقے دمشق میں شامل تھے۔ جو بعدازاں اپنی اپنی پہچان کے ساتھ الگ سے قائم ہوئے۔ دمشق سیاسی اعتبار سے بھی مضبوط شہر تھا۔ اور کاروبار اعتبار سے بھی جانا پہچانا جاتا تھا۔ دمشق رومی سلطنت کا ایک مضبوط اور جانا پہچانا شہر تھا۔ دمشق میں بہت سے یہودی بھی رہتے تھے۔رومی حکومت کی مردم شماری کے مطابق اٹھارہ ہزار یہودی دمشق میں آباد تھے۔ یروشلیم میں آٹھ سو سے بارہ سو یہودیوں تک کو ایذا رسانی میں قتل کر دیا گیا۔

دمشق میں یہودی کثیر تعداد میں رہتے تھے اور وہ اپنی روایات اور رسوم پر کاربند تھے انہیں وہاں مذہبی آزادی تھی۔ ہم پہلے بھی دیکھ چکے ہیں چونکہ یہ سارا علاقہ بشمول یروشلیم رومی حکومت کے ماتحت تھے اور ایک ہی حکومت کے ماتحت ہونے کے باعث ان علاقوں میں آنے جانے کی آزادی تھی۔رومی حکومت کے ماتحت یہ علاقہ وسیع رقبہ پر محیط تھے اور بہت سے مشہور شہر رومی حکوت میں ماتحت تھے، اسلئے دمشق اور دکپلس اور گلیل میں یہودیوں کو جانے کے لئے کوئی روک تھام نہیں تھی۔

دمشق اچھا شہر تھا اور اس کے یروشلیم کے ساتھ بہت اچھے روابط تھے۔ کسی قسم کی کوئی کشیدگی نہیں تھی۔اس شہر میں داخلے کے لئے کس قسم کا کوئی محصول نہیں لِیاجاتا تھا۔

ساؤل جس کے بارے میں ہم نے پہلے بھی سیکھا ہے نویں باب میں وہ دمشق کا رُخ کرتا ہے۔ ساؤل اس بات پر غصہ میں تھا کہ دمشق کے بہت سے سارے یہودی مسیحیت کو قبول کر چکے تھے اور وہاں ساؤل کا جانے کا مقصد اُن سبھوں کو باندھ کر لانا اور سردار کاہنوں کے سامنے حاضر کرنا تھا۔ یہاں بہت سے عبرانی مائل یہودی رہتے تھے۔

یہاں بھی بہت سے یونانی بولنے والے لوگ رہتے تھے کیونکہ سکندر اعظم کے دورِ حکومت کی چھاپ ان لوگوں پر ہوئی۔ اور ان دنوں زیادہ تر یونانی زبان ہی بولی اور سمجھی جاتی تھی۔

پس ساؤل اپنے ہمراہ بہت سے جوانوں کو لے کر اور پوری تیاری کے ساتھ بزرگوں سے اجازت نامہ لے کر مسیحیوں کو ستانے کے لئے دمشق کی طرف چل پڑا۔ لیکن جب وہ گیا اور راستے میں یسوع مسیح اُس پر ظاہر ہوا ۔جب پولس دمشق کے قریب پہنچ گیا تو یسوع مسیح اُس پر ظاہر ہوا اور وہاں دونوں کے مابین گفتگو ہوئی۔ اور یسوع اُس سے مخاطب ہوا۔

اعمال کی کتاب میں یہاں پہلی بار یہ بات واضح طور پر یسوع مسیح نے خود بیان کی کہ اے ساؤل! اے ساؤل! تُو مجھے کیوں ستاتا ہے؟ اور یسوع نے کلیسیا کو اپنا بدن شمار کیا اور قرار دیا ہے۔ یسوع مسیح نے مُردوں میں سے جی اٹھا تھا اور ستفنس کے قتل کے وقت وہ خدا باپ کے دہنی طرف کھڑا

تھا۔ اور ستفنس کا استقبال کر رہا ہے کہ جو دُکھ اُس نے یسوع مسیح کے نام کی خاطر اُٹھائے ہیں۔ اُن کے لئے خداوند یسوع مسیح اُس سے نہایت خوش تھا۔ اور ساؤل پر اس حقیقت کو واضح کر رہا تھا کہ وہ در اصل کلیسیا کو نہیں بلکہ یسوع مسیح کو ستا رہا ہے۔

اصل میں ساؤل نے یہودی ہونے کے ناطے اس بات کا عزم کر رکھا تھا کہ وہ یہودیت کی ساکھ کمزور نہیں پڑنے دیگا۔ اُس میں نظر میں مسیحی غیر مذہب تھےاور اُن سے انہیں خطرہ لاحق تھا کہ اس میں عبرانی اور یونانی دونوں طرح کے لوگ شامل ہیں۔ یوں وہ مسیحیت کو ناصریوں کا بدعتی فرقہ قرار دے رہے تھے۔

پس جب مسیح یسوع اُس سے ملا تو وہ زمین پر گر پڑا اور اُس کی آنکھیں بند ہو گئیں۔تب ساؤل نے جانا کہ وہ اپنی زندگی میں جو کچھ کر رہا ہے وہ غلط ہے۔ اس سے پیشتر وہ ان سب کی بڑی عزت اور تکریم کرتا اوراُن لوگوں کے ماتحت تھا جو ہیکل کے اعلیٰ عہدیدار تھے اور اُس کا تعلق اُن لوگوں سے تھا جو شریعت کے ماتحت زندگی گزارتے تھے۔ اس سے پیشتر اُس نے مسیحیت کے بارے میں اس طور سے نہیں سوچا اور سمجھا ہو گا جس طور اب اُس نے مسیح یسوع کو اور مسیحیت کے مقصد کو جان لیا۔

ساؤل کی زندگی کی تبدیلی کے لئے فی الفور اُسے حکم صادر نہیں کیا گیا، بلکہ اُسے منادی کے لئے تیار کرنے کا عمل بہت آہستہ تھا۔ اُسے بعض دوسرے رسولوں سے رُوشناس کرایا گیا۔ اور اُسے اپنے کام

کے لئے تیار کرنے سے پہلے خداوند نے اُسے کچھ وقت دیا تاکہ وہ اس دوران سوچے اور سمجھے کہ اُس پہلے اپنی زندگی میں کیا کچھ کیِا ہے اور اب اُسے کیا کرنا ہے۔ اُس نے یسوع مسیح کا جلال دیکھنے کے کچھ دیر بعد تک دکھ اُٹھایاکیونکہ وہ دیکھ نہیں سکتا تھا اُس کی آنکھیں بند تھیں۔

اس سے پہلے وہ یسوع مسیح کا مخالف تھا اور اب خداوند اُس کے ذہن کو کھول رہا تھا۔ اور اُسے سمجھنے کا موقع دے رہا تھا۔اب وہ اُس گھر میں ٹھہرا ہوا تھا جہاں خداوند نے اُسے ٹھہرنے کو کہا اور وہاں اُس نے رویا میں دیکھا کہ ایک شخص اُس کے سر پر ہاتھ رکھ رہا ہے اور وہ ساؤل کے لئے دُعا کر رہا ہے۔ یقیناً ساؤل اس بات حیران بھی تھا کہ یہ سب کچھ اُس کے ساتھ کیا ہو رہا ہے۔

ساؤل جب دمشق میں داخل ہوا تو وہ اندھا ہو چکا تھا۔ تاہم اُس نے گملی ایل کے ساتھ زندگی کا خوبصورت وقت گزارا تھا اور اُس نے بہت کچھ سیکھا تھا۔اُس نے شریعت کی عالمانہ تعلیم پائی تھی۔جب وہ دمشق شہر میں داخل ہوا تو وہ انتہائی غم کی حالت میں تھا۔ کیونکہ اب حقیقت اُس پر پورے طور سے عیاں ہو چکی تھی۔ جس کام کے لئے وہ آیا تھا وہ تو در حقیقت سراسر غلط تھا۔ وہ دمشق کی شاہراہ پر تھا۔ اور خداوند یسوع سے ملاقات کے کچھ دیر بعد ہی اُسے ایک رسول کے ہاں پہنچا دیا گیا۔ اور یہاں خداوند نے رسولوں پر ساؤل کے متعلق ساری بات واضح کی۔

لیکن ساؤل اُس گھر میں جہاں اُسے لے جایا گیا تھا، دُعا میں مشغول رہا اور رویا میں ایک شخص کو دیکھا جس نے اُس پر ہاتھ رکھے۔ اُس نے حننیاہ کو دیکھا کہ وہ اُس کے سر پر ہاتھ رکھ رہا ہے اور اُس کے لئے دُعا کرتا ہے۔

حننیاہ نسلی اعتبار سے یہودی تھا۔ حننیاہ کو خداوند نے فرمایا کہ یہوداہ کے گھر میں جا، اور وہاں اُسے ساؤل سے ملاقات کے بارے میں بتایا لیکن حننیاہ نے اس بات پر فوراً آمادگی کا اظہار نہیں کیا بلکہ خداوند سے مطلوب کِیا کہ وہ تو پہلے کلیسیا کو ستانے والا تھا۔ لیکن خداوند یسوع مسیح نے حننیاہ کو آگاہ کِیا کہ وہ اُس سے ملنے کو جائے کیونکہ ساؤل کو خداوند نے چُن لیا تھا۔

خداوند نے حننیاہ کو حوصلہ دیا کہ وہ اُس سے ملنے کو جائے کیونکہ ساؤل خداوند کا چُنا ہوا وسیلہ ہے تب وہ جانے کے لئے راضی ہوا۔ اور بتایا کہ میں اُسے جتا دُوں گا اُسے میرے لئے کونسے دُکھ برداشت کرنے ہیں۔

پس حننیاہ جا کر اُس گھر میں داخل ہوا اوراپنے ہاتھ اُس پر رکھ کرکہا اے بھائی ساؤل!خداوند یعنی یسوع جو تجھ پر اُس راہ میں جس سے تُو آیا ظاہر ہواتھا اُسی نے مجھے بھیجا ہے۔۔۔ (اعمال 9:17)

حننیاہ یہوداہ کے گھر جاتا ہے اور ساؤل کو چھُوتا ہے اپنے ہاتھ اُس پر رکھتا ہے اور اُسے بھائی کہہ کر مخاطب کرتا ہے۔ حننیاہ اس بات سے بخوبی آگاہ تھا جو شخص اُس پر ظاہر ہوا ہے وہ یسوع مسیح ہے۔ اور اُس نے آیت میں بیان بھی کر دیا ہے کہ خداوند یسوع جو تجھ پر ظاہر ہوا ہے۔

حننیاہ اس بات سے جو یسوع مسیح اور ساؤل کے درمیان ہوئی تھی کچھ خوفزدہ تھا۔ اوراُس نے اُسے خدشہ کا بھی اظہار کیا جس کے تحت ساؤل گھومتا پھرتا تھا، تاکہ کلیسیا کو ستائے۔ لیکن حننیاہ کی تسلی کی سب کچھ اُسے بتایا گیا کہ دمشق کی راہ کیا کچھ رُونما ہوا ہے۔

اب ساؤل روزہ اور دُعا میں مشغول تھا اور خداوند کی طرف سے کسی ہدایت کا منتظر تھا کہ اب اُسے کیا حکم ملتا ہے ۔ اب ساؤل اس انتظار میں تھا۔ کہ خداوند اب کسی طرح اُس پر ظاہر ہو گا اور کیا حکم کریگا؟

۔۔۔کہ تُو بینائی پائے اور رُوح القدس سے بھر جائے اورفوراً اُس کی آنکھوں سے چھلکے سے گِرے اور وہ بینا ہو گیا۔۔۔ (اعمال 9:17-18)

خداوند کی طرف سے حننیاہ کو بتایا کہ ساؤل غیر قوموں کے لئے چنا ہوا وسیلہ ہے۔ اورساؤل نے بھی پہلے رویا میں دیکھا کہ ایک شخص اُس کے کمرے میں داخل ہو رہا ہے اور اُس نے اُس پر ہاتھ رکھ کے دُعا کی۔ پس خداوند نے اس ساری صورت حال کو اپنے کنٹرول میں رکھا کیونکہ حننیاہ اس بات سے خائف تھا کہ اب ساؤل یہاں کیا کرنے آیا ہے اورساؤل پر خداوند نے اپنا جلال ظاہر کیا تھا اور اس امید میں تھا کہ خداوند اُسے کونسا حکم جاری کرتا ہے۔

اعمال ۱۰ ویں باب میں پطرس بھی ایک لمحے کے لئے خاموش اور پریشان ہو جاتا ہے جب اُسے کُرنیلیس کے گھر میں جانے کا حکم ملتا ہے۔ کیونکہ کُرنیلیس غیر قوم تھا اور پطرس جانتا تھا کہ اُسے

کُرنیلیس کے گھر میں ناپاک چیزوں کا سامنا کرنا پڑے گا۔ لیکن اُسے بھی حکم ملا کہ وہ ضرور کُرنیلیس کے گھر میں جائے۔ یوں خداوند نے رسولوں کی مدد اور رہنمائی کی تاکہ خداوند کی نجات سب تک پہنچے۔

جب حننیاہ اندر آیا تو اُس نے ساؤل پر ہاتھ رکھے اور کہا اے بھائی ساؤل! تُو بینا ہو جائے اور رُوح القدس سے بھر جائے۔ رُوح القدس سے تو وہ پہلے ہی بھر چکا تھا جب وہ خود دُعا میں مشغول تھا اور اُسے رویا میں دکھایا گیا تھا کہ حننیاہ اُس کے پاس آ کر اُس کے سر پر ہاتھ رکھ رہا ہے۔ تاہم حننیاہ کا آنے کا مقصد ساؤل کو کامل یقین دہانی کرانا تھا۔ بپتسمہ سے پہلے وہ رُوح القدس سے معمور ہو گیا۔

ساؤل سے کی تبدیلی سے دمشق کا ماحول ہی بدل گیا۔ پہلے ساؤل وہاں کے مسیحیوں کو ستانے اور باندھ کر یروشلیم لے جانے آیا تھا اب یہاں خود خداوند کی محبت میں گرفتار ہوتا ہوا دکھائی دے رہا ہے۔ کیونکہ اب اُس نے مسیح یسوع کے بارے میں جان لیا تھا کہ وہ دراصل کون ہے۔ وہ مسیحِ مصلوب ہے جس نے صلیب پر اپنی جان دی۔ اور بنی نوع انسان کی نجات کا باعث ٹھہرا۔

پس ساؤل نے بھی اپنی ایماندار زندگی میں یسعیاہ ۵۳ باب کا یقین کیا ہو گا کہ یہ درحقیقت مسیح یسوع کے بارے میں ہے۔ اور یسعیاہ نبی یہ باتیں مسیح یسوع کے بارے میں لکھی ہیں جس کی ملاقات اُس سے دمشق کی راہ پر ہوئی تھی۔ اور خداوند نے بہت جلد اُسے اپنی طرف بُلا لیا کیونکہ خداوند اُس سے بہت عظیم کام لینا چاہتا تھا۔

اور اُٹھ کر بپتسمہ لیا۔ پھر کچھ کھا کر طاقت پائی۔ اور وہ کئی دن اُن شاگردوں کے ساتھ رہا۔۔۔(اعمال 9:19)

یہ کتنی خوش آئند بات ہے کہ خداوند نے خود اس سارے معاملہ کو سنبھالا، اور ساؤل کی زندگی میں ایسا کچھ ممکن کیا کہ وہ اُس کے لئے کام کرے۔ یقیناً جب اُس کی آنکھوں سے چھلکے سے گرے اور وہ بینا ہو گیا اور اُس نے وہاں موجود رسولوں کو دیکھا ہوگا تو نہایت شادمان ہوا ہوگا۔ پس اُس نے فوراً اُٹھ کر بپتسمہ لیا۔

رسولوں کے اعمال میں رُوح القدس کے نہایت اہم کام مندرج ہیں اور رُوح القدس کے نہایت عجیب کام وقوع پذیر ہوتے ہیں۔

رُوح القدس نے ساؤل کے اندر اعتماد اور قوت پیدا کردی اور یقیناً وہ خداوند کی خدمت کے لئے دلیری سے تیار ہوا۔ اس کے بعد وہ کئی دنوں تک رسولوں کے ساتھ دمشق میں ہی رہا۔ سب رسول خداوند کے جلال کے لئے خدمت کرتے تھے۔ اور وہ بڑی دلیری اور دیانتداری سے خداوند کے نام کو عزت دیتے اور اُس کی حکم کی تابعداری کرتے تھے۔

اور جیسا کہ ہم نے ویڈیو میں دیکھا ہے کہ ساؤل اس بات پر بہت خوشی کا اظہار کر رہا تھا۔ کہ اُس نے رُوح القدس پایا ہے۔ یقیناً یہ نہایت غیر معمولی بات ہے جب خداوند کی ملاقات براہِ راست سے ہو جائے اور پھر وہ آپ کو پاک رُوح سے معمور کر دے تاکہ آپ اُس کے جلال کے لئے کام کریں۔

اور فوراً عبادتخانوں میں یسوع کی منادی کرنے لگاکہ وہ خدا کا بیٹا ہے اور سب سُننے والے حیران ہو کر کہنے لگے کیا یہ وہ شخص نہیں ہے جو یروشلیم میں اِس نام کے لینے والوں کو تباہ کرتا تھا اور یہاں بھی اسی لئے آیا تھا کہ اُنکو باندھ کر سردار کاہنوں کے پاس لئے جائے؟ لیکن ساؤل کو اَور بھی قوت حاصل ہوتی گئی اوروہ اس بات کو ثابت کر کے کہ مسیح یہی ہے دمشق کے رہنے والے یہودیوں کو حیرت دلاتا رہا۔ (اعمال 9:20-22)

پس اب ساؤل نے خداوند کے نام کی منادی کرنا شروع کر دی۔ اعمال کی کتاب میں پہلی بار اس باب میں ذکر کیا گیا ہے کہ یسوع مسیح خداکا بیٹا ہے ۔ یہ بات سب لوگوں کے لئے حیرانی تھی کہ جو کچھ عبادت خانوں میں اس نام کی منادی کرنے سے منع کرتا تھا اب خود اس نام کی منادی کر رہا ہے ۔ اور اُس کے ہاتھوں ایذا رسانی کا شکار ہونے والے یونانی مائل یہودی بھی اس سے حیران تھے۔لیکن حیرانگی کی بات ہے اب اُسی مسیح یسوع کی منادی کر رہا تھا جس کے ماننے والوں کو اُس نے ستایا تھا۔ اور اُس کی گواہی دے رہا تھا۔ اور ساؤل اس بات کے ثبوت عبرانی بائبل مقدس اورتنخ(Tanach) کے اقتباسات کی مدد سے پیش کر رہا تھا۔ اور اُس کی گواہی یہ تھی کہ یسوع مسیح خدا کا بیٹا ہے۔

خدا کے ساتھ یسوع مسیح کے اس تعلق اور مرتبے پر شروع ہی سے حملے ہوتے رہے ہیں۔ یہودی سردار کاہن بھی اس حقیقت کو تسلیم کرنے کو تیار نہ تھے۔ و ہ تو یسوع مسیح کے بارے میں یہ ماننے کو بھی تیار نہ تھے کہ وہ مسیح ہے۔ وہ اُس کے اس رُتبے پر شک کا اظہار کرتے رہے۔

اور رسولوں پر بھی خدا نے یہ بات ظاہر کر دی تھی کہ وہ خدا کا بیٹا ہے۔ جب ایک بار یسوع مسیح اپنے شاگردوں کے ہمراہ دُعا کرنے کے لئے پہاڑ پر گیا اور شاگردوں نے خداوند کا جلال دیکھا اور آواز سُنی کہ یہ میرا پیارا بیٹا ہے جس سے مَیں خوش ہوں۔

اب دمشق کی راہ پر ساؤل پر یہ بات خداوند کی طرف واضح کی گئی اور اب وہ اس کی منادی کر رہا تھا۔ خدا کے بیٹے کی اصطلاح کلام مقدس میں فرشتوں کے لئے بھی استعمال کی گئی ہے۔ تاہم فضیلت اور مرتبے کے اعتبار یسوع مسیح افضل ہے۔

اور اگر یسوع مسیح کے بارے میں دیکھیں تو کلام کی پیش گوئیاں اور زبور اور صحائفِ انبیامیں یسوع مسیح کےاس مرتبے کا بیان ملتا ہے۔ اور خداکے ساتھ گہری وابستگی کا بھی انکشاف ہوتا ہے ۔یوحنا اپنے انجیلی بیان میں خاص طور پر اس بات پر زور دیتا ہے اور وہ بیان کرتا ہے کہ یسوع مسیح خدا کا بیٹا ہے۔ یوں یوحنا رسول یسوع مسیح کے الٰہی رُتبے کو ثابت کرتا ہے ۔ پرانے عہد نامہ میں پیشن گوئی موجود ہے کہ مَیں نے مصر سے اپنے بیٹے کو بُلایا اور ہوسیع نبی کی معرفت فرمایاکہ وہ بنی اسرائیل کا بادشاہ ہے۔ اسی طرح داؤد سے فرمایا کہ تیری جگہ تیرا بیٹا حکمرانی کریگا۔ اور حقیقی معنوں میں اس سے مراد یہ تھا کہ خدا کا بیٹا یسوع مسیح ابدی حکمرانی کریگا۔ اگرچہ دنیاوی اعتبار سے یسوع مسیح داؤد کی نسل سے تھا تو بھی حقیقت میں وہ زندہ خدا کا بیٹا ہے۔

اور داؤد سے خداوند نے فرمایا کہ وہ ابد تک حکمرانی کریگا۔ نسلی اعتبار سے یسوع ابنِ داؤد ہے لیکن رُوحانی اعتبار سے وہ خدا کا بیٹا ہے ۔ ہم جانتے ہیں اور کلام مقدس میں بھی ایسی پیش گوئیاں موجود ہے کہ یسوع مسیح وہ ہے جسے مسح کیا گیا ہے اُسے مقرر کیا گیا کہ وہ بنی نوع انسان کی نجات کے لئے اپنی جان کا فدیہ دے۔ اور رُوحانی صفات کے اعتبار سے وہ خدا کا بیٹا ہے۔ مسیح کا مطلب ہے مسح کیا ہوا۔ پس اُسے بطور نبی مسح کیا گیا ۔اور عبرانیوں کے خط میں مرکوز ہے کہ وہ سردار کاہن ہے۔ یسوع مسیح ابنِ آدم ہے۔ وہ ابنِ داؤد ہے وہ ابنِ خدا بھی ہے۔

دانی ایل کی کتاب کے مطابق یسوع مسیح کو ابنِ آدم کہا جاتا ہے۔ نسلی اعتبار سے یسوع مسیح ابنِ داؤد اور الٰہی اعتبار سے ابنِ خدا ہے۔

پس ساؤل یہاں یسوع مسیح کے الہیٰ رُتبے کا بیان کرتا ہے۔ اس کے متعلق پیغام ہم نے ستفنس کے زبانی بڑی تفصیل سے سُنا تھا۔ اُس نے بھی یسوع مسیح کی فضیلت کے بارے میں بات کی تھی۔ ستفنس تو اس بات کو بخوبی جانتا تھا کہ یسوع ہی مسیح ہے جس کے بارے میں انبیا نے پیشن گوئیاں کی ہیں۔ اور اُس نے بڑے عجیب کام کر دکھائے ۔ اور سب سے بڑا کام جو اُس نے کیا وہ یہ ہے کہ اُس نے صلیبی موت گوارا کی۔ یہ درحقیقت مسیح یسوع کی رویا اور مقصد تھا۔ اور ایسا کرنا خدا کے بیٹے ہی کا کام تھا۔ اور حقیقت کو دوسرے رسول بھی بخوبی جانتے اور سمجھتے تھے۔

یسوع مسیح تابعداری کے اعتبار سے خدا کا بیٹا تھا۔اور اُس نے باپ کی پوری تابعداری کی۔ باپ نےاُسے بھیجا تھا اور وہ وہی کام کرتا تھا جو باپ نے اُسے کرنے کو بھیجا تھا۔ اور یہاں اس دنیا میں وہ بطور نمائندہ خداوند خدا کی قدرت کو ظاہر کرنے آیا تھا۔کیونکہ باپ نے اُسے بھیجا تھا کہ اُس کی مرضی پوری کرے۔ یسوع مسیح نے وہ سب کام کئے جس سے اُس کی ابنیت پر ذرّہ بھر شک نہیں کیِا جا سکتا۔ پس ساؤل نے اب عبادتخانوں میں یسوع مسیح کی منادی شروع کر دی تھی۔

اور جب بہت دن گزر گئے تو یہودیوں نے اُسے مارڈالنے کا مشورہ کیِا۔ (اعمال9:23)

ساؤل کے ہاتھوں ہونے والی ایذا رسانی اور اب یسوع مسیح کو قبول کرنے میں تین سال کا دورانیہ محیط ہے۔ اور خداوند نے دراصل اُسے غیر قوموں کا رسول ہونے کے لئے مقرر کیاتھا۔ وہ خداوند کے نام کی منادی دلیری سے کرتا تھا۔ لیکن یہودی اس بات سے خوش نہیں تھے۔

ساؤل نے دمشق میں اور گردونواح اور عرب کے بعض علاقوں میں یسوع مسیح کی منادی کی موجودہ شام بھی اس علاقے میں شامل تھا جہاں اُس وقت دمشق کے اندر ساؤل نے منادی کی۔ ساؤل یردن کے علاقوں میں بھی گیا اور سعودی عرب کے صحراؤں کا بھی اُس نے سفر کیِا۔ ہمارے پاس نقشہ جات موجود ہیں جہاں پولس رسول نے اپنے مشنری سفر جاری رکھے اور یسوع مسیح کے نام کی منادی کرتا رہا۔

اُس روم کا بھی سفر کِیا۔ فلسطین کی حدود تک بھی اُس نے منادی کی اور یہودیہ میں بھی یسوع مسیح کے نام کا پرچار کِیا جس کا آغاز اُس نے دمشق ہی سے کِیا۔ دمشق ایک وسیع تر مملکت تھی ۔اور کاروباری مراکز کے اعتبار سے جانی پہچانی تھی۔

ہیرودیس اعظم کی وفات کے بعد اُس کی ریاست کے حصے اُس کے چار بیٹوں میں منقسم ہو گئے ۔اور تاہم جو کچھ بھی اُسکے بیٹوں کے حصوں میں آیا وہاں لوگوں کی آمدو رفت کا سلسلہ نہایت آسان تھے۔ ان بیٹوں کی مملکت کے اندر گھومنا اور سفر کرنا ممنوع نہیں تھا۔ پس پولس کو موقع ملا کہ اس ساری ریاست کا سفر کرے جہاں ہیرودیس اعظم نے حکومت کی تھی اور یسوع مسیح کے نام کی منادی کرے۔

پولس رسول ۴۰ عیسوی میں پہلا مشنری سفر کِیا اور ۳۹ عیسوی میں اُس نے عبادتخانوں میں جا جا کر یسوع مسیح کے نام کی منادی کی کہ وہ زندہ خدا کا بیٹا ہے۔ اور کلام مقدس کی پیشن گوئیوں کے مطابق اس بات کو ثابت کِیا کہ یسوع ہی مسیح ہے۔ جس نے ہمارے لئے دُکھ اُٹھائے اور وہی موعودہ مسیح ہے۔

اُسی یسوع نے حکم دیا کہ عبرانیوں اور یونانیوں یعنی غیر اقوام کو خوشخبری دی جائے۔ جب ساؤل نے منادی کا آغاز کِیا اور وہ عبادتخانوں میں جا کر تعلیم دیتا اور یسوع مسیح کی خوشخبری دیتا تھا۔ تو یہودی سرداروں نے اب اس کے خلاف منصوبہ بنایا کہ ساؤل کو قتل کر دیا جائے۔

ساؤل نہ صرف عبادت خانوں میں بلکہ گھروں میں بھی خدا کے کلام کی باتوں سے فیض یاب ہوتے تھے۔ پولس شریعت کی باتوں کو بہت گہرے طور پر جانتا تھا لیکن جب اُسے حقیقت کا علم ہو گیا تو اُس نے واقعی خداوند سے برکت پائی اورجب ہم یہ خطوط پڑھتے ہیں تو وہ برکت آج ہم میں بھی منتقل ہوتی ہے۔

ساؤل نے خداوند کے کلام کی منادی کے لئے صحراؤں اور سمندروں کا سفر کِیا۔ بعض دفعہ مفسرین یہ بھی کہتے ہیں عرب میں ساؤل نے تین سال گزارے۔اور خداوند کے کلام کی منادی کی۔ ساؤل کو یقیناً غیر اقوام میں منادی کے لئے بُلایا گیا، اور خداوند نے غیر اقوام میں سے اپنے لئے اُن لوگوں کو بُلایا جو اُس پر ایمان لائےاور اُسے قبول کِیا۔

اگرچہ خوشخبری کی بنیادتو پہلے ہی رسولوں کی معرفت رکھی جا چکی تھی اور خداوند کا رُوح ہر روز بہت سے لوگوں کو اُن میں ملا دیتا تھا لیکن ساؤل نے نہایت حیرت انگیز کام کِیا اور بے شک خداوند کا منصوبہ ہر ایک کے لئے الگ الگ ہو سکتا ہے۔ کہ وہ کس برتن کو کس کام کے لئے استعمال کریگا۔ یہ بڑی خوشی کی بات تھی اور یقیناً یہ خدا کی مرضی سے ہو رہا تھا کہ مسیحیت دمشق کے ساتھ ساتھ ارد

گرد کے علاقوں میں پھیل رہی تھی۔ پس ساؤل نے اپنی بُلاہٹ کو سامنے رکھتے ہوئے یہودیوں اور غیر اقوام کے لوگوں میں خداوند کے کلام کی منادی شب و روز کی اور بہت سی رُوحوں کو خداوند کے پاس لایا۔

جب ساؤل نے خداوند کے کلام کی منادی کا آغاز کِیا تو یہودی سردار کاہن اس بات پر غضب ناک ہوئے اور ساؤل کو قتل کرنے کی کوششیں کرنے لگے۔ لیکن خداوند اُس پر اپنے بھید کھولتا جا رہا تھا اور جیسے جیسے وہ خداوند کی خدمت کرتا خدا اُسے اَور زیادہ رُوح القدس معمور کرتا جارہا تھا۔

مگر اُن کی سازش ساؤل کومعلوم ہو گئی وہ تو اُسے مار ڈالنے کے لئے رات دن دروازوں پرلگے رہے۔ لیکن رات کو اُس کے شاگردوں نے اُسے لے کر ٹوکرے میں بٹھایا اور دیوار پر سے لٹکاکر اُتار دِیا۔ (اعمال 9:24-25)

ساؤل نے نہ صرف دمشق میں کلام کی خدمت کی بلکہ گردو نواح کے دوسرے علاقوں میں خداوند یسوع کے نام کی منادی کر کے واپس دمشق ہی میں لوٹا۔ وہ ساؤل کے قتل کے لئے آمادہ تھے اور منصوبہ بندی کر رہے تھے۔ لیکن خداوند نے ساؤل کی مدد کی اور اُس کے شاگردوں کو حکمت دی کہ وہ ساؤل کی مدد کریں۔ بے شک ابھی ساؤل کو کوئی نقصان نہیں پہنچ سکتا تھا کیونکہ یہ خدا کے منصوبے میں تھا کہ وہ اُسے اپنے جلال کے لئے اَور زیادہ استعمال کرے۔

ساؤل اپنے دور کی مشہور اور جانی پہچانی شخصیت تھی۔ وہ اعلیٰ تعلیم یافتہ اور امیر شخص تھا۔خیمہ دوزی کا کام کرتا تھا۔ نسلی اعتبار سے بھی کم تر نہ تھا۔ اور یروشلیم میں اُس کے رشتہ دار رہتے تھے۔ لیکن اُس نے خداوند کی خدمت کو ترجیح دی۔

پس خداوند نے اُس کو محفوظ رکھااور اُس کے ساتھیوں نے اس کام میں اُس کی مدد کی تاکہ وہاں سے بچ نکلے اور خداوند کا منصوبہ اُس کی زندگی میں پورا ہوتا رہے۔ سردارکاہنوں نے بعض ایسے لوگوں کو مقرر کیا جو اُس کی کھوج میں رہیں اور اُس کو جہاں پائیں قتل کر ڈالیں۔ اعلیٰ حکام اُسے کے قتل کر درپے تھے۔

پولس رسول کی خدمت نہایت عظیم تھی اُس نے یہودیوں اور یونانیوں ہر طرح کے لوگوں کو انجیل سُنائی اور مسیح یسوع کی خدمت کی۔ یوں کلیسیا ایمان میں ترقی کرتی گئی اور بہت لوگ مسیح یسوع کی محبت میں گرفتار ہوتے رہے۔

جب خداوند ساؤل سے مخاطب ہوا تو اُس نے اُس کے دل کے ارادے بدل دئے۔اسی طرح ساؤل نے اُسے جذبے کو قائم رکھا اور خداوند کے نال کے جلال اور بزرگی کو ظاہر کیِا۔ پس وہ جگہ جگہ یسوع کی منادی کرنے لگا۔لیکن یہودی سرداروں کے نزدیک یہ بات غضب انگیز تھی۔ اور وہ اُس کے مخالف بن گئے۔ پس ساؤل کو مشکل میں دیکھ کر اُس کے دوستوں نے اُس کی مدد کی کہ صحیح و سلامت بچ نکلے۔ اور اُسے ٹوکرے میں ڈال کر دیوار پر سے لٹکا دیا اور دوسری جگہ جانے میں مدد کی۔

ساؤل نے اُن لوگوں جیسی زندگی کا انتخاب کیِا جنہیں ستایا جاتاتھا۔ اور جنہیں اُس نے خود ستایا تھا۔لیکن اب وہ ایسے لوگوں کے لئے خداکا چُنا ہوا وسیلہ بن گیا جو ابلیس کے قبضے میں اُس کے ہاتھوں دکھ اُٹھا رہے تھے۔ یہی بات تھی جو رسولوں کو متاثر کر رہی تھی ۔ بالخصوص جب دمشق سے اُس نے منادی کا آغاز کیِا اور رسولوں نے اُس کی خدمت کو دُرست پایا اور اُس کی مدد کی تب انہوں نے یقیناً اُس کی زندگی میں خدا کی مرضی کو پہچانا اور جانا کہ پاک روح اُس کے اندر کام کرتا ہے۔ اور وہ خدا کے بدن یعنی کلیسیا کا حصہ بن گیا ہے۔

اُس نے یروشلیم میں پہنچ کر شاگردوں میں مل جانے کی کوشش کی اور سب اُس سے ڈرتے تھے کیونکہ اُن کو یقین نہ آتا تھا کہ یہ شاگرد ہے۔ (اعمال9:26)

ساؤل نے اپنے ماضی قریب میں کچھ ایسا کام کیِا تھا جو مسیحیت کے خلاف تھا جس کے باعث کوئی بھی اُس کی بات کایقین کرنے کا تیار نہ تھا سب لوگ اُس سے خائف تھے۔ یروشلیم کی کلیسیا سے ابھی تک اُس کی ملاقات نہیں ہوئی تھی اوراُس نے دمشق سے یروشلیم کا رُخ کیِا ۔ تاہم جو کچھ ساؤل نے کیِا خداوندیسوع نے اس کے عوض کچھ نہ کہا۔ اُس کے ماضی کے وجہ سے کوئی بھی اُسے قبول کرنے کو تیار نہ تھا لیکن اُسے اُس کے اچھے کاموں کی وجہ سے قبول کیا گیا جو اُس نے مسیح یسوع کے نام سے کئے۔

مگر برنباس نے اُسے اپنے ساتھ رسولوں کے پاس لے جا کر اُن سے بیان کیا کہ اِس نے اِس اِس طرح راہ میں خداوند کو دیکھا۔۔۔۔ (اعمال 27:9)

برنباس لاوی کے گھرانے سے تھا۔وہ بھی رسولوں میں شمار تھا اور خداوند کے جلال کے لئے اُس کا پیروکار تھا۔ اُس نے دوسرے رسولوں کو ساؤل کے بارے میں بتایا۔ اور کلیسیا میں اُس نے ابتدا میں ریلیف منسٹری میں کام کِیا تھا۔اُس کا اصل نام یوسف تھا ، برنباس اس کا لقب تھا جو رسولوں کی طرف سے اُسے دیا گیا تھا ۔ برنباس کا مطلب نصیحت کا بیٹا ہے۔یہ وہی برنباس ہے جس نے اپنی جائیداد بیچی اور لا کر رسولوں کے قدموں میں رکھ دی تھی اور اسی سے متاثر ہو کر حننیاہ اور سفیرہ نے بھی ایسا ہی کِیا لیکن وہ بد دیانت نکلے اور سزا پائی۔

برنباس اچھی شخصیت کا حامل تھا ہم اعمال کی کتاب میں کئی جگھوں پر اس کا ذکر پڑھتے ہیں۔ ہر کوئی اس کے کردار کی حمایت کرتا تھا۔ پس جب ساؤل یروشلیم میں رسولوں کے پاس آیا تو کوئی بھی اُسے قبول کرنے کو تیار نہ تھا۔ سب اُس سے خوفزدہ تھے کہ اُس نے کلیسیا کو ستایا ہے۔ اور یہی اس کا منشور ہے۔ تب برنباس نے اُسے لوگوں کو متعارف کرایا۔

رسولوں میں پطرس اوریوحنا شامل تھے۔خداوند کے بھائی یعقوب اور یوحنا نے بھی یسوع مسیح کے صعود کے بعد یسوع کو قبول کیا تھا لیکن یعقوب اور یوحنا بارہ شاگردوں میں شامل نہیں ہیں۔ انھوں

نے یسوع مسیح کے اُٹھائے جانے کے بعد کلیسیا میں شمولیت کی تھی۔ اور یروشلیم کی کلیسیا میں یعقوب کو ہی پاسبان مقرر کیِا گیا تھا۔

کچھ اور نام بھی کلیسیا میں سرِ فہرست ہیں۔ پس ان سبھوں کو ساؤل کا تعارف کروایا گیا تاکہ اس سے خوفزدہ نہ ہوں۔

ساؤل یروشلیم میں دو ہفتے تک پطرس کے پاس رہا اوراس سے اگلے باب میں ہم دیکھیں گے کہ خداوند نے پطرس کو بھی غیر قوم شخص کے ہاں خوشخبری کے لئے استعمال کیِا۔ یسوع مسیح کی پہچان یسعیاہ ۵۳ ویں باب میں مذکور خصوصیات کے تحت ہو رہی تھی۔ بدیں وجہ لوگ جانیں کہ اُس نے جہان کے لئے کیا کچھ کیِا ہے۔ یسعیاہ ۵۳ باب کی نسبت پرانے عہد نامہ کی کسی پیشن گوئی پر اتنی زیادہ منادی نہیں کی گئی۔اور بہت سے خطوط میں بھی رسولوں نے یسوع کی اس اہم خدمت کو بیان کیِا ہے۔

ساؤل نے دوہفتے یروشلیم میں پطرس کے پاس گزارے، یقیناً اس میں خدا کی مرضی شامل تھی تاکہ ساؤل یسوع مسیح کی حیاتی کے بارے میں جان سکے اور پطرس نے اُسے یسوع مسیح کی زمینی خدمت کے بارے میں بتایا کہ اُس نے کس طور پر اس روئے زمین پر کامل خدمت کی اورباپ کی مرضی کو پورا کیِا۔

گو ساؤل نے یسوع کی زمینی خدمت کی تفصیل پطرس کے وسیلہ سے سُنی تاہم ساؤل بھی اس بات کا دعویدار تھا کہ اُس نے خوشخبری کسی انسان کے وسیلہ سے نہیں بلکہ براہِ راست خداوند یسوع مسیح سے سُنی۔ ساؤل کو جو حکم ملا جو رسولوں کی طرف سے نہیں بلکہ براہِ راست خدا کی طرف سے ملا۔ اور خداوند نے اُسے سمجھایا کہ اُس نے یسوع مسیح کو ستایا ہے۔

پطرس کے نزدیک تمام رسول اور خداوند یسوع مسیح کے نام کی منادی کرنے والے لوگ قیمتی اثاثہ ہیں اور پطرس اپنے دوسرے خط میں اس بات کا تذکرہ بھی کرتا ہے۔

یہ خداوند کا منصوبہ ہے کہ ایک ماہی گیر شخص ایک اعلیٰ تعلیم یافتہ شخص کو یسوع مسیح کی خدمت کی تفصیل بتا رہا ہے۔ تاہم یہ عجیب بات نہیں کیونکہ خداوند اپنے منصوبہ کے مطابق لوگوں کو اپنی خدمت کے لئے بُلاتا اور مقرر کرتا ہے۔

۔۔۔اور اُس نے اِس سے باتیں کِیں اور اُس نے دمشق میں کیسی بڑی دلیری کے ساتھ یسوع کے نام سے منادی کی۔ پس وہ یروشلیم میں اُن کے ساتھ آتا جاتا رہا۔ (اعمال 9:27-28)

پس برنباس نے نوجوان ساؤل کے مطابق بتایا کہ خداوند نے اُسے نعمتیں عطا کی ہیں۔ اور وہ اسے اپنے جلال کے لئے استعمال کر رہا ہے۔ برنباس نے ساؤل کے تمام بھلائی کے کاموں کا بیان کِیا جو اُس نے یسوع مسیح کی نام سے کئے۔ بعد ازاں اسی شخص نے یسوع مسیح کی منادی کا بوجھ اُٹھایا اور دور دراز کے مشنری سفر کئے جن کا ذکر اعمال ہی کی کتاب میں درج ہے۔

پس اُس نے رسول ہونے کا درجہ پایا جس کی اجازت ہر کسی کو نہیں تھی۔ کیونکہ جو لوگ کلیسیا میں شامل ہوتے تھے اُن کو اپنی اپنی ذمہ داریوں پر مقرر کر دیا جاتا تھا۔کلیسیا میں ہر شخص اپنی ذمہ داری کو سنبھالتا اور ادا کرتا تھا۔ساؤل کو یہ اجازت تھی کہ وہ یروشلیم میں رسولوں اور مسیحیوں کے درمیان جا سکتا ہے تاکہ اُن کے ساتھ رفاقت رکھے۔

''اور دلیری سے خداوند کے نام کی منادی کرتا تھااور یونانی مائل یہودیوں کے ساتھ گفتگو اور بحث کرتا تھا مگر وہ اُسے مار ڈالنے کے دَر پے رہتے تھے۔ (اعمال9:29)

منادی کا کام اُس نے بڑی دلیری سے دمشق کے عبادتخانوں سے شروع کیِا اور اس کے علاوہ دمشق کے گردو نواح میں بھی اُس نے یسوع مسیح کے نام کی خدمت کی۔ یروشلیم کی کلیسیا میں پطرس اور یوحنا اس قسم کی خدمت میں مشغول تھے۔

ساؤل یقیناً اُن ابدی اور اندیکھی چیزوں کے حصول میں کوشاں تھاجن کا وجود اس فانی جہان سے بڑھ کر ہے۔لیکن اپنی خدمت کے انجام دینے میں اُسے بہت سی مشکلات کا سامنا رہتا تھا۔ جب وہ یسوع نام کا پرچار کرتا تو لوگ اُس کے مخالف ہوتے اُس سے بحث کرتے اور اُسے مار ڈالنے کی کوشش میں رہتے تھے۔

اور بھائیوں کو جب یہ معلوم ہوا تو اُسے قیصریہ میں لے گئے اور ترسس کو روانہ کر دیا۔پس تمام یہودیہ اور گلیل اور سامریہ میں کلیسیا کو چین ہو گیا اور اُسکی ترقی ہوتی گئی۔۔۔۔(اعمال 9:30-31)

ساؤل دمشق میں منادی کرنے کے بعد یروشلیم میں رہائش پذیر تھا اور رسولوں اور کلیسیا کے ساتھ رفاقت رکھتا تھا۔ کلیسیا ابھی حال ہی میں ایذا رسانی برداشت کر چکی تھی ۔لیکن اب کلیسیا میں اطمینان تھا۔ ساؤل تقریباً دو ہفتے یروشلیم میں رہا۔ اس سے زیادہ وقت اُس نے وہاں نہیں گزارا۔ اور اُسے جلد ہی حالات کی وجہ سے قیصریہ میں بھیج دیا گیا۔ اس کی وجہ یہ تھی کہ دراصل اُسے غیر قوموں کے لئے بھیجا گیا تھا۔پس رسولوں نے یہ خیال کیا کہ اُسے قیصریہ بھیج دیں اور وہاں سے وہ ترسس کو روانہ ہوا۔

ترسس میں بھی ساؤل نے کئی دفعہ یہاں کا دَورہ کیا اور منادی کی۔ترسس سے اُس نے رومی حکومت کے درالخلافہ قیصریہ کی طرف سفر کیا ۔ یہاں اگرپا دوم کے دَور میں ساؤل یہاں پہنچا، اور وہ یسوع مسیح کے نام کی گواہی کا سبب بنا۔فیلکس اور فیستُس کے دورِ حکومت میں بھی یہی در الخلافہ رہا۔ یہ اپنی قدیم فنی تخلیق میں بہت مشہور ہے۔ یہاں کے ماہرین انجینرز نے قدیم بادشاہوں کے مجسمے کندہ کئے اور اُنہیں نصب کیا اُن میں سے بعض آج بھی تاریخ کا حصہ ہیں۔

قیصریہ .بندرگاہ سے ۱۷ میل کے فاصلہ پر واقع تھا۔ قیصریہ کے نام سے ایک اور شہر تھا جو گلیل کے جھیل اور دمشق کے درمیان واقع تھا۔ ہیرودیس اعظیم کے زمانہ میں یہ شہر موجود تھا۔ یہ شہر فلپس کی رہایش گاہ تھا۔ قیصریہ شہر قیصر کے نام سے ماخوذ تھا۔

ساؤل قیصریہ سے ہوتا ہوا ترسس کو آیا اور وہاں بھی اُس نے خداوند کی خدمت کی۔ ترسس اُس کی رہایش گاہ تھا۔اور یہاں وہ اپنے کاروبار کرتا تھا۔ لیکن جب وہ ترسس کو واپس لوٹا تو اُس نے وہاں بھی یسوع مسیح کے نام کا پرچار جاری رکھا۔

ترسس شہر بحرِ اوقیاس سے دس میل کے فاصلے پر واقع تھا یہ نہایت مشہور شہر تھا۔ اور اس شہر میں لوگوں میں داخلہ عام تھا۔کسی قسم کا کوئی محصول ادا نہیں کرنا پڑتا تھا۔ یہ شہر تعلیمی سہولیات کی وجہ سے بھی جانا پہچانا تھا۔ یہ شہر اتھینے کی طرح فلاسفی اور نئی نئی تحقیقات میں مشہور تھا۔

قیصر اگستس بھی ماہر فلسفہ دان تھا۔ اور وہ ترسس شہر کا باشندہ تھا۔اسی کے کہنے پر ترسس شہر کو بُتوں کو بھر دیا گیا تھا۔ لیکن ساؤل جو اسی شہر کا باشندہ تھا اور نسلی اعتبار سے یہودی تھا اس شہر سے رخصت ہوا اور یروشلیم میں جاکر گملی ایل کا شاگرد بن گیا۔ تاکہ شریعت کی تعلیم حاصل کرے۔ یہاں اُس نے رہ کر خداوند کے کلام کی تربیت پائی۔ اور پھر خداوند نے جو پیغام اُسے دیا وہ اُس خوبصورت اور زندگی بخش پیغام کو لے کر ترسس میں پہنچا۔

دمشق اور یروشلیم میں منادی کرنے کے بعد اُس کے مشنری سفروں کا آغاز ہوتا ہے اور وہ خداوند کی ہدایت سے جا بجا اور دُور دراز ملکوں کا سفر کرتے کرتے خداوند کے نام کی منادی کرتا رہا۔

پس یروشلیم اور تمام یہودیہ میں کلیسیا قائم ہو گئی۔ اور لوگ خداوند کے نام کو جلال دیتے رہے۔ کلیسیا میں

اطمینان رہا۔ پس ترسس اور غیر یہودی علاقوں میں ساؤل نے پینتی کوست ایماندار تیار کئے ۔ انہیں یسوع مسیح کے بارے میں بتایا تاکہ وہ رُوح القدس پائیں اور فتح مند ایماندار زندگی گزاریں۔یہ بات نہایت اہم اور غیر معمولی تھی کہ بہت سے لوگوں کو یسوع مسیح کی طرف سے نجات کا پیغام پہنچایا گیا۔ تاکہ ابدی اطمینان حاصل کریں۔

جہاں تک یہودیوں کا تعلق ہے، خدا پرست یہودی تو پہلے ہی شریعت کے احکامات کے باعث خدا کے ساتھ رفاقت رکھتے تھے۔ضرورت اس بات کی تھی کہ غیر اقوام بھی نجات حاصل کریں ۔اور خداوند کے احکامات کو جانیں۔

یہودی بہت منظم لوگ تھے۔اُن کے پاس دوسروں کو مذہبی تعلیم دینے کا ایک منظم طریقہ کار اور سلسلہ تھا۔ شریعت کی تعلیم ہر یہودی خاص و عام کے لئے لازمی تھی۔ ہر بچے کو شریعت کی تعلیم دی جاتی تھی۔ اس کے علاوہ خداوند خدا کے حضور قربانیوں اور رسوم کی ادائیگی کا مقررہ وقت اور طریقہ موجود تھا۔

پچھلے ابواب میں ہم نے دیکھا ہے کہ نجات کی اس تحریک میں سامریہ کے لوگوں کو بھی شامل کیا گیا جن سے یہودی قطعی طورپر نفرت کرتے تھے۔ اور غیر اقوام بھی نجات میں شریک ہوئیں جنہیں یہودی ترک کرتے تھے۔ حالانکہ یسوع مسیح ہر ایک کے لئے نجات کا سبب اور وسیلہ ہے۔

۱۰ ویں باب میں کُرنیلیس کا ذکر ملتا ہے۔وہ اطالیانی باشندہ تھااس کے ساتھ ہم پطرس کا ذکر کرتے ہیں جو عیدِ پینتی کوست کے روز اُن لوگوں کے ساتھ شامل تھا جن پر آندھی کے سناٹے کی طرح رُوح القدس نازل ہوا۔اوروہ رُوح القدس سے معمور ہوئے۔ کُرنیلیس کوشمعون نے بپتسمہ دیا۔پس پطرس عیدِ پینتی کوست کے روز پطرس رسولوں میں سرِ فہرست تھا۔

۔۔۔اور وہ خداوند کے خوف اور رُوح القدس کی تسلی پر چلتی اور بڑھتی جاتی تھی۔ (اعمال 31:9)

پطرس اُن لوگوں کے پاس گیا جو خدا سے ڈرتے تھے۔یہاں خوف سے مراد ڈرنا نہیں بلکہ خدا کی محبت میں اُس کی تابعداری کرنا اور اُس کے نام کو جلال دینا ہے۔ یعنی خدا کی عزت میں سنجیدہ تھے۔ کیونکہ اُن میں خدا کا رُوح بستا تھا۔اور وہ خدا کی رُوح کی تابعداری میں یسوع مسیح کے نام کی عزت اور تعظیم کرتے اور اُس کی گواہی دیتا تھا۔ وہ سب یسوع مسیح کے پیروکار اور دوسروں کے لئے مسیح کی تابعداری کرنے والا نمونہ بن گئے تھے۔ یہ خدا کی عظیم قدرت تھی جس کا اظہار کلیسیا کے وسیلہ سے ہو رہا تھا۔ اور اُن کے اس کردار کے باعث خدا اُن کو تسلی ، اطمینان اور ہر طرح کی جسمانی اور رُوحانی برکات مہیا کرتا ہے۔ اور ایسے الفاظ دیتا ہے جو تسلی بخش ہوتے ہیں۔ اور

ایمانداروں کی تعداد میں اضافہ اور اُن کے ایمان میں ترقی اور بڑھوتری ہوتی رہی۔ پرانے عہد نامہ میں خدا کے خوف کے متعلق بات کریں توپرانے عہد نامہ کی کلیسیا بھی خدا کی عزت میں نہایت سنجیدہ تھی،وہ خداوند خدا کو صاحبِ اختیار سمجھتے اور مانتے تھے۔وہ اختیارِ کُل ہے۔

پس کلیسیا ترقی کرتی گئی اور خداوند کے عرفان میں بڑھتی گئی اور مقدسین ایک دوسرے کے حوصلہ افزائی کرتے اور اکٹھے ہوتے اور خداوند کے نام کی ستایش کرتے تھے۔ یہ کہ اُن کے اُن کردار سے سب لوگ جانتے تھے کہ یہ مسیح یسوع کے شاگرد ہیں۔ اور پرانے عہدنا مہ میں بھی مرقوم ہے کہ خداوند کا خوف علم کا شروع ہے۔امثال کی کتاب کے پہلے ہی باب میں اِس اہم بات کا ذکر ہے۔یہ بات درست ہے کہ جوں جوں ہم یسوع مسیح کے نام میں ترقی کرتے ہیں وہ ہمارے دل اور ذہن کو اپنے عرفان سے منور کرتا ہے۔ وہ ہمارے نظریہ حیات کو تبدیل کرتا ہے اور دنیاداری کے تمام تصورات ہمارے ذہن سے دُور کرتا ہے۔ وہ ہماری خود ساختہ علمِ الٰہی اور خدا کے متعلق ہمارے باطل نظریات کو تبدیل کردیتا ہے۔ اس سے ہمارے خیالات تبدیل ہو جاتے ہیں۔ اور وہ نئے طور سے ہمیں زندگی کو بطور ایماندار گزارنے کے لئے مدد کرتا ہے۔

ایساکرنے سے ہم انسانوں کا آپس میں تعلق بھی درست ہوتا ہے۔اور ہماری رفاقت سے ایک دوسرے کو برکت ملتی ہے۔اور کلام مقدس ہمارے لئے مشعلِ راہ بن جاتا ہے۔ بہت سی انسانی آزمایشوں سے بھی بچ جاتے ہیں۔ اور اُس کے پیروکار اُس کی تمجید اور ستایش کرتے ہیں۔

ابتدائی کلیسیا کے لوگ رُوح سے معمور اور کلام اقدس کی روشنی میں زندگی گزارتے تھے اورروز بروز کلیسیا ترقی کرتی جاتی تھی۔ پس جس خدا پر وہ ایمان رکھتا ہے وہ کامل، قابلِ تعظیم اور عزت اور بزرگی کے لائق ہے۔

پس کلیسیا خداوند کے خوف میں اُس کے عرفان میں ترقی کرتی جاتی تھی۔

اور ایسا ہوا کہ پطرس ہر جگہ پھرتا ہوا اُن مقدسوں کے پاس بھی پہنچا جو لُدہ میں رہتے تھے۔ (اعمال9:32)

اس آیت سے ایک بات واضح ہوتی ہے کہ ابتدا میں رسولوں کی خدمت کسی ایک جگہ تک محدود نہ تھی انہوں جہاں کہیں رُوح القدس ہدایت کرتا وہ جاتے تھے۔کیونکہ خدا یہ چاہتا کہ ہر ایک ذی رُوح انسان اُس کے بارے میں جانے اور نجات پائے۔

بالخصوص پطرس کا جہاں ذکر ملتا ہے باقی رسولوں کے بارے میں اس قدر ذکر نہیں ملتا ہے۔ عین ممکن ہے انہوں نے بھی خداوند کی خدمت پوری تابعداری سے کی ہے۔ تاہم اس آیت میں پطرس کے بارے میں مذکور ہے کہ وہ مقدسوں کے ساتھ رفاقت رکھتا تھا۔ اور وہ سب ارشادِ اعظم کو پورا کرنے والے تھے۔ اور دلیری سے خداوند کا کلام سناتے تھے۔ اُس ارشادِ اعظم کو پورا کیا جس کا ذکر متی ۲۸ ویں باب اور اعمال ۱:۸ میں ملتا ہے۔

پطرس سفر کرتے کرتے یروشلیم میں موجود تمام ایمانداروں تک پہنچا تاکہ اُن سے رفاقت رکھے۔یروشلیم سے لُدہ کی طرف جانے والی سڑک سیدھا راستہ نہیں تھا بلکہ ٹیڑھا راستہ تھا۔اس علاقے کابائبلی آثارِ قدیمہ سے بہت زیادہ تعلق ہے۔

فلپس نے ایتھوپین خوجہ کو خوشخبری دی اور اُس نے یہ بھی یہی راستی استعمال کیا جو راہ لُدہ جانے کے لئے پطرس نے استعمال کی۔ لُدہ یروشلیم سے ۳۰ میل کے فاصلہ پر تھا یہاں سے ایک اور سڑک یافا کی طرف جاتی تھی۔ اور ایک شاہراہ اس وادی میں سے گزرتی تھی جسے پرانے واقعات کی یاد میں لُہاروں کی بستی کہتے تھے۔ کیونکہ جب فلستی جہاں رہتے تھے تو انکی سوچ یہ تھی کہ اسرائیلیوں کے پاس کوئی لُہار نہ رہے اور انہیں اپنے اوزار تیز کروانے کے لئے فلستیوں کے پاس آنا پڑے۔ لُدہ یہودیہ کے صوبے کا ایک ضلع تھا۔ یوں یہ بڑا جانا پہچانا شہر تھااور مشہورشہر تھا۔

پس اعمال کی کتاب میں خداوند خدا کے کلام کی منادی رسولوں نے خداوند کے رُوح کی ہدایت سے کی۔

وہاں اینیاس نام ایک مفلوج کو پایا جو آٹھ برس سے چارپائی پر پڑاتھا۔پطرس نے اُس سے کہا اے اینیاس یسوع مسیح تجھے شفا دیتا ہےاُٹھ آپ اپنا بستر بچھا۔ وہ فوراً اُٹھ کھڑا ہوا۔ (9:33-34)

ہمیں یہ علم نہیں کہ اینیاس ایماندار تھا یا نہیں۔تاہم اُس کے ساتھ معجزہ پیش آیا اُس کے نتیجے میں اُس نے یقیناً یسوع مسیح کی قدرت کا تجربہ کِیا کیونکہ وہ مفلوج تھا۔ اور آٹھ برس سے چارپائی پر پڑا

تھا۔ اینیاس کے ساتھ نہایت حیرت انگیز واقعہ رُونما ہوا۔یہ شاید اُس کی توقع بھی نہ تھی جو کچھ اُس کے ساتھ ہونے جارہا تھا۔پس یسوع مسیح نے اور رسولوں نے فرداً فرداً کسی ایک رُوح کو بھی خالی نہیں لوٹایا۔ اور بے شک خداوند کا رُوح رسولوں میں کام کرتا تھا اور وہ غیر ایمانداروں کو یسوع مسیح کے پاس لانے کا سبب تھے۔ غیر اقوام کے لئے یہ نہایت خوشی کی بات تھی کہ ان کے لئے نجات کی بخشش جاری ہوئی۔

پطرس بے شک جانتا تھا کہ یسوع مسیح نے اپنی زندگی میں بہت سے بیماروں کو اچھا کیا۔ پطرس یسوع مسیح کی قدرت سے بخوبی واقف تھا۔ اور جانتا تھا کہ یسوع نام میں قدرت موجود ہے۔ پطرس نے یسوع مسیح کے نام سے اینیاس کے لئے شفا جاری کی۔ اور کہا کہ اپنا بچھونا اُٹھا لے۔ وہ فوراً اُٹھ کھڑا ہوا۔ اور چلنے پھرنے لگا۔

یہاں پطرس نے کوئی جادوئی ترکیب یا علم استعمال نہیں کیا اور نہ کسی قسم کی ورزش کروائی جس سے وہ کچھ بہتر ہو گیا۔ بلکہ صرف یسوع مسیح ناصری کے نام سے اپنا بستر اکٹھا کرنے کو کہا۔ پس وہ فی الفور شفا پا گیا۔ پہلا معجزہ اعمال کی کتاب میں پطرس نے اُس وقت کِیا تھا جب ہیکل کے دروازہ پر ایک لنگڑے کو اچھا کیا تھا اور پطرس اور یوحنا تیسرے پہر دُعا کے لئے ہیکل میں جا رہے تھے۔ او ر وہ وہاں بھیک مانگ رہا تھا۔ پطرس نے اُس کی طرف متوجہ ہو کر کہا کہ سونا چاندی تو میرے پاس ہے نہیں لیکن جو میرے پاس ہے وہ تجھے دیئے دیتا ہوں یسوع مسیح ناصری کے نام سے چل پھر۔ وہ فی الفور اُٹھ کھڑا ہوا اور ہیکل میں جانے والوں نے اُسے دیکھا اور حیران ہوئے۔

پس اینیاس بھی یسوع مسیح کے نام سے اُٹھ کھڑا ہوا۔ پس یسوع مسیح کی قدرت ہر وقت موجود ہے اگر ہم اُس پر کامل بھروسہ کریں۔ وہ فی الفور اُٹھ کھڑا ہوا۔

پس اینیاس نے شفا پائی اور یسوع مسیح پر ایمان لایا۔ اینیاس غیر قوم شخص تھا ،یقیناً اُس نے غیر معبودوں کی پرستش کو ترک کیِا اور یسوع مسیح کی طرف متوجہ ہوا اور اُس پر ایمان لایا۔اور زندہ خدا پر ایمان لا کر اُن تمام فرسودہ کاموں اور رسومات کو چھوڑ دیا جو غیر قوم لوگ کرتے تھے۔ اور خداوند خدا کو اپنی زندگی میں ترجیح اور اولیت دی۔ اور اُس زندہ خدا کی طرف رجوع لایا جو پطرس اور یوحنا اور عبرانیوں کا خدا ہے۔ اور سب لوگوں کو نجات عطا کرتا ہے۔

پس اینیا س کی اپنی ذات کے ساتھ یہ معجزہ رُونما ہوا اور وہ یسوع مسیح کے پاس آیا۔ اور اُسے خداوند قبول کیِا، پرانے عہد نامہ کے بیشتر حوالہ میں لفظ خداوند کا ذکر آیا ہے اور اگر اس پر غور کریں توزیادہ تر خداوند سے مراد یسوع مسیح ہے۔ لفظ خداوند خداباپ خدا کے لئے استعمال ہوا تاہم ہر ایک حوالہ میں موجود لفظ خداوند سے مراد یسوع مسیح نہیں ہے۔ بعض پیشن گوئیوں میں یسوع مسیح کی بابت لفظ خداوند استعمال ہوا ہے۔

لُدہ قیصریہ سے ۱۵ میل کے فاصلے پر تھا۔یہ شہر قیصریہ کے شمال میں اور یافا کے جنوب میں واقع تھا۔

شریعت میں شفا کے متعلق بہت سے رسومات پائی جاتی تھیں اگر کوئی شخص کسی بیماری سے شفا یاب ہو جاتا تو واجب الادا مَنت کے لئے باقاعدہ طریقہ کار تھا۔ اور شریعت کے مطابق اسے ہیکل میں گزرانا جاتا تھا۔ لیکن یہاں ایک پل میں شفا جاری ہوئی اور اس کے لئے صرف یہی کا تھا کہ اُس نے یسوع مسیح کے قبول کر لیا۔ اور ابدی زندگی بھی حاصل کی۔ یہ کسی جادو منتر کی وجہ سے نہیں براہِ محض یسوع مسیح کے نام سے شفا جاری ہوئی تھی۔

آثارِ قدیمہ سے پتہ چلتا ہے کہ لُدہ ایک قدیم شہر ہے۔ یہاں کے شاعروں کی کتابیں مثلاً ایک مشہور شاعر پریٹوریس کا ذکر اکثر تاریخ کی کتابوں میں ملتا ہے۔ جنہوں نے اپنے دیوی دیوتاؤں کی کہانیوں اور اپنے بہادروں کی کہانیوں کا بیان کِیا ہے۔

خداوند کی شفا ہر کسی کی پہنچ میں تھی ہر کوئی بڑی آسانی سے یسوع مسیح سے نجات پا سکتا تھا، لیکن صرف اُس پر ایمان لانے سے۔ تاہم یہ کوئی معمولی بات نہیں۔ کیونکہ یسوع مسیح خداوند ہے۔ اور وہ بنی نوع انسان کی نجات کا بانی ہے۔ آج بھی ہزاروں لوگ یسوع مسیح کو قبول کرتے اُس پر ایمان لاتے اور نجات پاتے ہیں۔

لُدہ سے دس میل کے فاصلے پر شہر یافا واقع تھا۔

تب لُدہ اور شارون کے رہنے والے اُسے دیکھ کر خداوند کی طرف رجوع لائے۔ اور یافا میں ایک شاگرد تھی تبیتا نام جس کا ترجمہ ہرنی ہے وہ بہت ہی نیک کام اور خیرات کِیا کرتی تھی۔ اُنہی دنوں

میں ایسا ہوا کہ وہ بیمار ہو کر مر گئی اور اُسے نہلا کر بالا خانہ میں رکھ دیا۔اور چونکہ لُدہ یافا کے نزدیک تھاشاگردوں نے یہ سُن کر کہ پطرس وہاں ہے دو آدمی بھیجے اور اُس سے درخواست کی کہ ہمارے پاس آنے میں دیر نہ کر۔ پطرس اُٹھکر اُن کے ساتھ وہ لیا۔۔۔۔ (اعمال 9:35-39)

حوالہ میں ذکر ہے کہ یافا میں ایک شاگرد تھی ۔ جس کا نام تبیتا تھا ، اس کا مطلب ہرنی ہے۔ وہ رسول نہیں تھی بلکہ وہ خداوند یسوع مسیح پر ایمان رکھتی تھی۔ اور اُس کی پیروکار تھی۔لوقا نے اعمال کی کتاب میں اس غیر قوم لڑکی کا ذکر بڑی خوبصورتی سے کِیا ہے۔ یعنی نجات کا فضل بنی اسرائیل اور غیر اقوام میں مردو عورتوں دونوں پر ہوا ہے۔

بہت سے غیر اقوام میں سے لوگ یسوع مسیح کے پاس آئے۔ جن میں قابلِ ذکر دمشقی، سامریہ اور ایتھوپین اور بہت سی اَور اقوام کے لوگوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا۔ ان کے بارے میں ہم نے تفصیل سے دیکھا ہے۔کہ کس جوش اور جذبے کے ساتھ اُنھوں نے خداوند کو قبول کیا اور خداوند کے ساتھ عقیدت کا اظہار کِیا۔

وہ نہایت دیانتدار شاگرد تھی، اور اپنے مال سے خداوند سے کی خدمت کِیا کرتی تھی اور دوسروں کی مدد کے لئے اُن کی ضرورت کے مطابق خیرات کِیا کرتی تھی۔ وہ کپڑا بُننے کا کام کرتی تھی۔ ہر ایک ساتھ حُسن سلوک سے پیش آتی۔ اچانک تبیتا بیمار پڑگئی اور موت کا شکار ہو گئی۔ اُسے نہلا کر بالا خانہ میں رکھ دیا گیا۔

وہاں تبیتا کے علاوہ اَور بھی شاگرد رہتے تھے۔ اور ایذا رسانی کے بعد وہ یہیں رہ رہے تھے۔ یہ وہ لوگ تھے جو پہلی ایذا رسانی کا شکار ہوئے تھے اور یروشلیم سے نکل کر یہاں آ بسے تھے۔

پس تبیتا کے ساتھی شاگردوں کو یہ علم ہوا کہ پطرس یافا میں ہے۔ دو آدمی بھیجے تاکہ اُن کے پاس آنے میں دیر نہ کرے۔ یافا جانے کے لئے ساڑھے تین گھنٹے کی مسافت کرنا پڑتی تھی۔ اگر دو آدمی پطرس کو لینے گئے تو انہیں جانے اور آنے کے لئے سات گھنٹے کی مسافت طے کرنا پڑی۔ اور پطرس کو لے کر واپس آئے۔

پطرس اُٹھ کر اُن کے ساتھ ہو لیا۔جب پہنچا تو اُسے بالاخانہ میں لے گئے اور سب بیوائیں روتی ہوئی اُس کے پاس آ کھڑی ہوئیں اور جو کُرتے اور کپڑے ہرنی نے اُن کے ساتھ میں رہ کر بنائے تھے دکھانے لگِیں۔پطرس نے سب کو باہر کر دیا۔۔۔۔ (اعمال 9:39-40)

جن لوگوں کے ساتھ وہ شفقت سے پیش آتی تھی وہ سب رو رہے تھے۔ یہاں بیواؤں کا ذکر ہے۔غالب امکان ہے یہ وہی بیوائیں ہیں جن کی ضرورتیں تبیتا پوری کرتی ہو گی۔ یہ اُن سبھوں کے لئے نہایت غم کی کیفیت اور وقت تھا۔

پطرس نے بالکل ایسا ہی کِیا جیسا یسوع نے کِیا تھا ۔ اُس نے اپنی خدمت کے دوران ایک لڑکی کو زندہ کیا تو گھر کے سب لوگوں کو اور رشتہ داروں کو جو رو رہے تھے کمرے سے باہر جانے کو کہا۔ پطرس نے بھی ایسا ہی کِیا۔ اُس نے بھی سب کو باہر کر دیا۔

۔۔۔اور گھٹنے ٹیک کر دُعا کی پھر لاش کی طرف متوجہ ہو کر کہا اے تبیتا اُٹھ! پس اُس نے آنکھیں کھول دیں اور پطرس کو دیکھ کر اُٹھ بیٹھی۔ (اعمال9:40)

یہاں پطرس نے جو الفاظ کہے وہ یسوع مسیح سے صرف اتنے مختلف تھے۔ کہ یسوع نے کہا عبرانی میں جو لفظ استعمال کئے ''تلیتا قومی'' یعنی اے چھوٹی لڑکی اُٹھ۔ لیکن پطرس نے یہاں تبیتا کا نام پکار کر کہا اے تبیتا اُٹھ۔لفظ تبیتا ارامی زبان کا لفظ ہے۔

پس تبیتا بھی اُس چھوٹی لڑکی کی طرح اُٹھ کر بیٹھ گئی۔ پطرس نے وہی طریقہ استعمال کیا جو یسوع نے کیا اور اسی طرح دعا کے الفاظ کہے جیسے یسوع نے کہے۔ کیونکہ پطرس بھی یسوع کی زمینی خدمت میں اُس وقت ساتھ ہی تھا۔ اناجیل میں اُس چھوٹی لڑکی کے زندہ ہونے کا معجزہ مذکور ہے اور سب دیکھنے والوں پر بڑاخوف چھا گیا۔ انجیل مقدس میں ذکر ہے کہ یسوع نے لڑکی کو اُس کے والدین کے سپرد کیا۔

اُس نے ہاتھ پکڑ کر اُسے اُٹھایا اور مقدسوں اور بیواؤں کو بُلا کر اُسے زندہ اُن کے سپرد کیا۔یہ بات سارے یافا میں مشہور ہو گئی اور بہتیرے خداوند پر ایمان لے آئے۔ (اعمال 9:41-42)

پطرس نے بالکل ایسے ہی کیا جس طرح یسوع مسیح نے کیا تھا۔ یقیناً وہ یسوع مسیح کا پیروکار ہے۔ وہ اُسی طرح کریگا جس طرح خداوند نے کیا۔

یسوع مسیح اپنے شاگردوں کے لئے ہر ایک بات میں اُن کے لئے نمونہ تھا۔ تعلیم دینے میں، کلام کرنے میں، معجزات دکھانے میں اور خدا کی قدرت کا بیان کرنے میں یسوع اُن کے لئے نمونہ تھا۔ پطرس اپنے چناؤ سے لے کر ساری خدمت میں یسوع مسیح کے ساتھ ساتھ رہا۔ وہ سب کچھ جانتا تھا کہ یسوع مسیح نے کیا کچھ کیا ہے۔ اور اب پطرس بھی وہی کر رہا تھا جو کچھ اُس نے دیکھا تھا۔ اُس نے یسوع مسیح کی زندگی سے وہ ساری باتیں سیکھیں اور وہی پطرس نے اپنی زندگی میں اپنا لِیں۔

پطرس نے تبیتا سے کہا اُٹھ اور پھر ہاتھ پکڑ کر اُسے اُٹھایا اور اُسے مقدسوں اور بیواؤں کے سپرد کیا۔ اور یہ بات سارے یافا میں مشہور ہو گئی۔ اور بہتیروں نے خداوند یسوع مسیح قبول کیا۔

اناجیل میں یسوع مسیح نے مُردوں کو زندہ کیا اور یہاں پطرس نے یسوع مسیح کے نام سے تبیتا کو جو مر گئی تھی زندہ کیا۔ اور خداوند نے خدا اُس کی دنیاوی زندگی میں اضافہ کر دیا۔

ایسا کرنا انسان کا اپنا کمال نہیں بلکہ یہ وہ قدرت تھی جو رسولوں میں کام کرتی تھی ۔ وہ پاک رُوح سے معمور تھے اور خداوند کی تابعداری اور وفاداری میں زندگی میں گزارتے تھے۔ پس اس معجزے کے نتیجے میں بہت لوگوں نے یسوع مسیح قبول کیا۔۔ یہ بات ارد گرد کے تمام علاقوں میں پھیل گئی۔

اور ایسا ہوا کہ وہ بہت دن یافا میں شمعون نام دباغ کے ہاں رہا۔ (اعمال 43:9)

یہ اس باب کی آخری آیت ہے۔ شمعون دباغ کا گھر سمندر کے کنارے تھا اور کئی دنوں تک پطرس اس کے ہاں رہا۔ شمعون دباغ کاروباری شخص تھا۔

پطرس بنیادی طور پر یہودی تھا وہ ہر بات سے گریز کرتا تھا جو اُسے ناپاک کر سکتی تھی۔ پس اُس نے اپنے کردار کے باعث بھی یہ مناسب جانا کہ وہ شمعون دباغ کے ہاں ٹھہرے۔ اور اُس نے شمعون کے گھر میں رہنا مناسب جانا۔

اگلے باب میں ایک غیر قوم شخص کے ہاں جانے کے لئے پطرس کو ہدایت ملتی ہےلیکن وہ کتراتا ہے کیونکہ بطور یہودی اُس نے اپنے گھر میں کبھی کوئی ناپاک چیز نہیں اُتاری اور نہ کھائی نہ پی۔ لیکن خداوند کی طرف سے اُس غیر قوم شخص کُرنیلیس کے ہاں جانے کو کہا گیا۔

رسول جب بھی مشنری سفر کے لئے روانہ ہوتے وہ کسی دوسرے ایماندار کے ساتھ ٹھہرتے تاکہ وہ ایک دوسرے رفاقت رکھ سکیں ۔ ساؤل جب دمشق میں گیا اور خداوند اُس پر ظاہر ہوا تو اُس نے بھی دمشق میں ایمانداروں کے ساتھ رفاقت رکھی۔ تاہم یہ کوئی عجیب بات نہ تھی۔ پطرس نے بھی شمعون کے دباغ کے ہاں ٹھہرنا مناسب جانا۔

اگلے باب میں پھر غیر قوم شخص کے ہاں نجات کا ذکر ملتا ہے ۔ وہ شخص قیصریہ میں رومی پلٹن کا سردار تھا۔ پس خداوند نے اس بات کو بھی اہم ترین جانا کہ اگرایک شخص کے لئے کسی کے ہاں کسی کو بھیجا جائے تو خداوند نے اُس ایک شخص کی نجات کی خاطر بھی اپنے رسولوں سے کام کروایا۔ کیونکہ وہ کسی کی ہلاکت نہیں چاہتا۔ پس پطرس نے بھی کرُنیلیس کے ہاں پہنچ کر جان لیا کہ خداوند کی نجات سب کے لئے ہے۔

ہمارا پیغام تقریباً اختتام پذیر ہونے کو ہے۔ لیکن اختتام سے پہلے ہم نویں باب پر ایک نظر دوڑائیں۔

نواں باب ساؤل کی حیاتِ زندگی اور نظریہ حیات کی تبدیلی کے متعلق بیان کرتا ہے۔ اور ساؤل کی کہانی کا آغاز ہوتے ہوئے ہمیں ایک اَور کہانی پطرس کی ملتی ہے۔

اب ساؤل کی کہانی پولس کے نام کی تبدیلی کے ساتھ غیر قوموں میں شروع ہونے والی تھی۔ کیونکہ خداوند خدا نے کبھی بھی غیر اقوام کو اپنی نجات سے خارج نہیں کِیا۔ غیر اقوام بھی نجات میں شریک ہیں۔تاکہ ابدی زندگی میں شامل ہو کر خدا کے ابدی اطمینان میں زندگی گزاریں۔

پھر ہمیں اُن سات نیک نام لوگوں کا بھی ذکر ملتا ہے جنہوں نے بیواؤں میں ریلیف فنڈ تقسیم کرنے کی خدمت کو سنبھالا تا کہ کلام کی خدمت میں کسی قسم کا خلل پیدا نہ ہو۔ اور لوگوں میں خوشخبری کا کام جاری رہے۔ یہ خدا کا رحم ہے جس کے تحت ایتھوپیہ اور سامریہ کے لوگوں کو بھی یسوع مسیح کے پاس آنے کا فضل ملا جنہیں یہودی لوگ پسند نہیں کرتے تھے۔

غیر قوموں کے لئے سب سے بڑی خدمت پولس رسول کے وسیلہ جاری ہونے کو تھی۔ جس میں اُس نے انتہائی دور دراز کے سفر کئے۔

دمشق کی راہ میں تبدیلی کے بعد وہ یروشلیم میں آیا۔ اور اسے غیر قوموں کے لئے چُنا ہوا وسیلہ قرار دیا گیا۔ پطرس کو بھی دسویں باب میں غیر قوم شخص کے ہاں جانے کے لئے کہا لیکن وہ پہلے تو خداوند کے اس بھید کو نہ سمجھا۔ تاہم وہ خداوند کے حکم کے مطابق اُس گھر میں اُترا۔

اور دمشق کے عبادتخانوں میں پولس رسول نے یسوع مسیح کے نام کی منادی کی یسوع مسیح خدا کا بیٹا ہے۔ اور پطرس اور دوسرے رسولوں کے پیغام کا مرکز بھی یسوع ہی تھا۔کیونکہ نجات اُسی کے نام سے ممکن ہے۔

اور یہ بات نہایت اہم ہے غیر قوموں کو بھی خداوند نے ایمان کے وسیلہ سے ابرہام کی اولاد میں شامل کیا۔ پولس رسول نے غیر قوموں کے لئے پینتی کوست کی خوشخبری دی۔

پس خداوند خدا نے غیر قوموں کے لئے برکتوں کے دروازے کھول دے۔ اور ہر طرح کی روحانی اور جسمانی برکات عطا کِیں۔ اور رسولوں نے یروشلیم میں بھی بہت سے معجزات اور عجیب نشان دکھائے جس کے باعث بہت سے یہودیوں نے مثیلِ موسیٰ کو جانا اور پہچانا اور اُس کے وسیلہ سے نجات پائی۔

اور غیر قوموں کے لئے نجات کا دروازہ کھل گیا۔ اور دمشق میں پولس کی منادی کا آغاز ہوا اور وہاں سے وہ یروشلیم میں واپس لوٹا اب یہاں سے اُس کی سفر کی تیار ی کا آغاز ہوا۔ تاکہ غیر قوموں کے لئے خدمت کرے۔ پس پولس رسول اس عظیم خدمت کرنے کو تیار جس کے لئے اُسے دُکھ اُٹھانا اور غیر قوموں کے پاس جانا تھا۔ اور اُس کی بُلاہٹ بھی غیر قوموں کو خوشخبری دینا تھی۔

یروشلیم کی کلیسیا بنیادی حیثیت کی حامل ہے اور خداوند خدا نے یروشلیم کے ایمانداروں کو جا بجا کلا م کی خدمت کے لئے زیادہ استعمال کیِا لیکن جوں جوں کلیسیا بڑھتی اور اور قائم ہوتی گئی ، کلیسیا میں ایمانداروں کی تعداد میں اضافہ ہوتا گیا۔

۱۰ ویں باب میں پطرس نے غیر قوم شخص کُرنیلیس کے ہاں جانے سے انکار کیا۔ اور یہودیوں اور غیر قوموں اور ہمارے لئے بھی یہ پیغام نہایت اہم ہے کہ مسیح یسوع خدا کا بیٹا ہے۔اور وہ ہمارا ایمان کا مرکزی جُزہے۔جس کے وسیلہ سے ابرہام کے ساتھ کئے گئے وعدے میں غیر اقوام بھی شامل ہوئیں اور ایمان کے اعتبار سے ابرہام کی نسل ٹھہرے۔

پس عیدَ پنیتی کوست کی برکت غیر قوموں کو بھی حاصل ہوئی۔ اور یہ خدا کا منصوبہ تھا کہ پولس کلیسیا کو ستائے اور پھر اُسے اپنی خدمت کے لئے بُلائے۔ اور یروشلیم کی کلیسیا کواستعمال کیا کہ غیر قوموں کو خوشخبری سنائی جائے۔ تاکہ وہ قبول کریں اور نجات پائیں۔

اعمال کی کتاب میں جیسے جیسے رسولوں کو خداوند خدمت سونپتا گیا وہ خداوند کے جلال کے اُسے پورا کرتے گئے۔پطرس نے عیدِ پینتی کوست کے روز ہی سے پوری دلیری سے خداوند کی خدمت کی بنیاد رکھی۔ اور بعد ازاں پولس غیر قوموں کا رسول ہو کر سامنے آیا۔

ہم پولس کی زندگی کی تبدیلی دیکھتے ہیں جب وہ دمشق واپسی پر سیدھا پطرس کے پاس یروشلیم میں پہنچا اور تقریباً دو ہفتے تک اُس کے ساتھ رہا۔

پولس رسول عرب میں بھی خدمت کرتا رہا۔ہم نہیں جانتے کہ کیا وہاں کلیسیا پہلے سے موجود تھی یا نہیں۔ کیونکہ جب عیدِ پینتی کوست کا دن تھا اور رسول غیر زبانوں میں بول رہے تھے تو وہاں عرب کے لوگ بھی موجود تھے۔

ستفنس کو ایذا رسانی کا سامنا کرنا پڑا۔ حتیٰ کہ اُسے یسوع مسیح کے نام کا پرچار کرنے پر قتل کر دیا گیا اور اس کے بعد کلیسیا کی ایذا رسانی کا دور شروع ہو گیا۔

پولس کی خدمت کا آغاز تو نہایت چھوٹی سی خدمت سے ہوا۔ صرف چند رسول اور اس کے بعد عبادت خانوں میں جا جا کر کلام کی منادی کرنا۔ لیکن بعد ازاں خداوند نے اُسے عالمگیر کلیسیا میں اہم کردار ادا کرنے کے لئے استعمال کِیا۔

اُس نے محض نامی مسیحی کی طرح زندگی بسر نہ کی بلکہ اپنی بُلاہٹ کے مطابق پوری خدمت کی۔ اور تابعداری سے خداوند کے ساتھ ساتھ چلتا رہا۔

لیکن ہمارے لئے سیکھنے کی یہ بات ہے کہ اگرچہ ہم پاسبان نہیں،اور ہی کلیسیا میں ہمارے پاس کوئی بڑاعہدہ ہے۔ تو بھی ہم چھوٹی سے چھوٹی خدمت میں بھی وفادار رہیں اور خداوند کے نام کو عزت اور جلال دیں۔

پس کلیسیا خداوند کے عرفان میں ترقی کرتی اور بڑھتی گئی اور خداوند انہیں برکت دیتا رہا۔

آئیں ہم دُعا کریں۔

خداوندخدا ہم تیرا شکر ادار کرتے ہیں۔ ہم کیسے تیرے بیٹے کی اہم ترین خدمت کا شکریہ ادا کریں جو اُس نے ہمارے لئے کی۔ ہم اپنے خاندان، اپنے بچوں، اپنی زندگی، اپنے دوستوں میں تیرا بیٹے اپنے خداوند یسوع مسیح کو عزت اور جلال دینا چاہتے ہیں۔

ہم تیری اچھائی، بھلائی اور رحمت کے لئے بھی شکر گزار ہیں اور اس کے طلب گارہیں۔ بے شک تُو ہمارا مددگار ہے۔ ہم اپنے خاندان، خدمت اور روزمرہ زندگی میں جو کچھ کرتے ہیں اس میں جو مشکلات آتی ہیں۔ تُو ہمیں اُس سے چھڑاتا ہے۔ ہم تیرے اطمینان، محبت اور امید کے طلب گار ہیں۔ تاکہ تیرے ساتھ زندگی گزاریں ۔ وہ سب جو تجھے قبول کرتے ہیں اے خداوند خدا تُو اُن کے دلوں کو روشن کر دیتا ہےاور اُن کے ساتھ رفاقت رکھتا ہے۔

ہم تجھ سے محبت کرتے ہیں، ہمیں اپنے نام میں اَور زیادہ بڑھتے جانے کا فضل دے۔ تاکہ تیرے خدمت کریں اور تیری پیروی کریں۔ ہمیں ایسا دل عطا کر، جو تیری تابعداری میں زندگی گزارے۔ہم تیرے بیٹے اپنے خداوند یسوع مسیح کے نام سے مانگتے ہیں۔آمین!